

Εγχειρίδιο Δραστηριοτήτων

Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα
και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη

Erasmus+

Περιεχόμενα

Εισαγωγή 3

Το Σχολείο μας: Τώρα

- 7** Δραστηριότητα 1: Η τάξη μας
- 13** Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας
- 18** Δραστηριότητα 3: Εγώ!

Διαφορετικότητα

- 22** Δραστηριότητα 1: Τυχαία ζευγάρια
- 24** Δραστηριότητα 2: Αυτή είναι η πατατα μου!

Συμπερίληψη

- 26** Δραστηριότητα 1: Τι σημαίνει συμπερίληψη;
- 28** Δραστηριότητα 2: Μια τ'σαντα με διαφορές

Αξίες

- 38** Δραστηριότητα 1: Μίμηση αξιών
- 40** Δραστηριότητα 2: Αξίες της συμπερίληψης

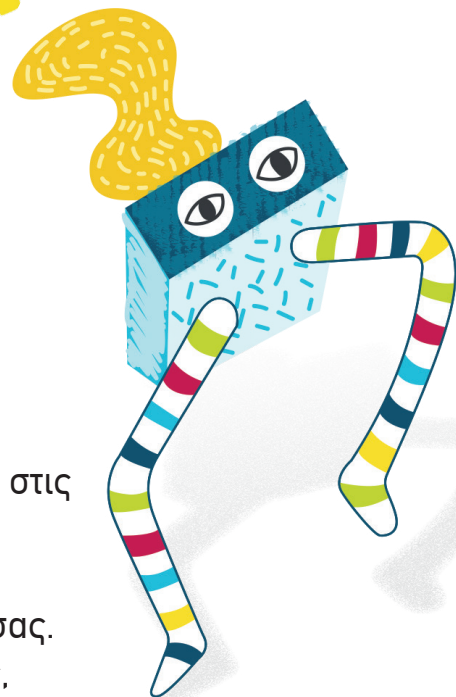
Το σχολείο μας: Επανεξέταση

- 43** Δραστηριότητα 1: Η τάξη μας
- 46** Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας
- 56** Δραστηριότητα 3: Εγώ!

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

- 59** Δραστηριότητα 1: Οι αξίες μας
- 63** Δημιουργώντας έναν χάρτη για την τάξη, το σχολείο ή το νηπιαγωγείο σας

Το εγχειρίδιο είναι φιλικό στη χρήση από τον δάσκαλο και μπορεί να προσαρμοστεί εύκολα, ώστε να ταιριάζει στις ανάγκες της τάξης σας. Μπορείτε να το μελετήσετε και να το υιοθετήσετε ή να κάνετε αλλαγές, αναλόγως με το πόσο χρόνο διαθέτετε στο πρόγραμμα σπουδών σας. Περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία από διασκεδαστικές, ελκυστικές δραστηριότητες, οι οποίες επιτρέπουν στα παιδιά να κατανοήσουν πλήρως τη σημασία αρκετά περίπλοκων όρων, όπως οι αξίες και διαφορετικότητα. Είναι ένα εκπαιδευτικό υλικό το οποίο αντιμετωπίζει σοβαρά ζητήματα με εύκολο τρόπο.

“

Οι μαθητές αγαπούν τις συζητήσεις και λυπούνται όταν τελειώνει το μάθημα!

Joanne Dodie-δασκάλα

”

Αυτό το εγχειρίδιο σχεδιάστηκε για να σας οδηγήσει με ευελιξία, με τον τρόπο που ταιριάζει στο σχολείο σας, σε ένα ταξίδι προς τη συμπερίληψη μέσω της βελτίωσης των προσωπικών και ακαδημαϊκών αποτελεσμάτων όλων των παιδιών, δίνοντας έμφαση στην πρόσβασή και τη συμμετοχή τους στην ποιοτική εκπαίδευση. Ένα σημαντικό στοιχείο για αυτό το ταξίδι που θα πρέπει να θυμάστε είναι το ότι δεν έχει τελικό προορισμό. Αντίθετα, αφορά περισσότερο την διαρκή αλλαγή που βασίζεται στη διαρκή δέσμευση για τη συμπερίληψη περισσότερων παιδιών και νέων στη μαθησιακή διαδικασία και τη ζωή του σχολείου.

(Πηγή: Interaction Institute for Social Change / Καλλιτέχνης: Angus Maguire)

Η ισότιμη ευκαιρία διαφέρει από την ισότητα των ευκαιριών.

Η αριστερή επάνω εικόνα παρουσιάζει την ισότητα των ευκαιριών: η παροχή της ίδιας βοήθειας σε κάθε άτομο για την επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος. Αυτό φαίνεται δίκαιο, αλλά αν παρατηρήσετε καλά θα δείτε ότι αποτυγχάνει να παρέχει στα άτομα όσα πραγματικά χρειάζονται.

Η μεσαία επάνω εικόνα παρουσιάζει την ισότιμη ευκαιρία: κάθε άτομο λαμβάνει ό,τι χρειάζεται προκειμένου να επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα. Η βοήθεια είναι διαφορετική για κάθε άτομο, αλλά το αποτέλεσμα είναι το ίδιο.

Η εστίαση στην ισοτιμία αντί στην ισότητα μπορεί να είναι μια σημαντική αλλαγή που πρέπει να κάνουν τα άτομα ως μέρος της πορείας τους προς τη συμπερίληψη.

Η τελευταία εικόνα παρουσιάζει τον στόχο των πολιτικών της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης: θα πρέπει να αρθούν όσο το δυνατόν περισσότερα εμπόδια αντιμετωπίζουν όλοι οι μαθητές για τη μάθηση.

Πώς να χρησιμοποιήσετε το πακέτο

Παρέχεται ένα σύνολο από δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί ως εξής:

1. Το σχολείο μας: σήμερα
2. Κατανοώντας τη διαφορετικότητα
3. Κατανοώντας τη συμπερίληψη
4. Αξίες και πράξεις της συμπερίληψης
5. Το σχολείο μας: Επανεξέταση

Το κυρίαρχο μήνυμα που θέλουμε να δώσουμε σχετικά με αυτές τις δραστηριότητες είναι η ευελιξία. Προσαρμόστε τις για τους μαθητές σας. Ο χρόνος διάρκειας είναι ο εκτιμώμενος. Μπορείτε, επίσης, να χωρίσετε πολλές από τις δραστηριότητες σε διαφορετικά μέρη και να τις πραγματοποιήσετε σε μικρά κομμάτια, εάν αυτό θα ήταν καλύτερο για τους μαθητές σας. Συνιστάται να δοκιμάσετε τουλάχιστον 1 δραστηριότητα από κάθε ενότητα.

Με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης μιας συμπεριληπτικής σχολικής κοινότητας, οι μαθητές θα χρειαστεί να συνεργαστούν με όλα τα παιδιά της τάξης τους, ώστε να τα γνωρίσουν και να τα κατανοήσουν καλύτερα. Όταν σχηματίζετε τις ομάδες για τις δραστηριότητες, βεβαιωθείτε ότι συνεχίζετε να αναμιγνύετε τους μαθητές σε διαφορετικές ομάδες με διαφορετικές ικανότητες. Μπορείτε να το κάνετε αυτό τυχαία, να τις σχεδιάσετε ή να χρησιμοποιήσετε ένα μείγμα από τυχαίες και προγραμματισμένες ομάδες. Μπορεί, επίσης, να σας φανεί χρήσιμο να δομήσετε την ομάδα εργασίας δίνοντας σε διαφορετικούς μαθητές διαφορετικά καθήκοντα, για παράδειγμα: αυτός που θα μετράει τον χρόνο, αυτός που θα καταγράφει, αυτός που θα είναι υπεύθυνος, ο παρουσιαστής κ.λπ.

Κατευθύνοντας τις δραστηριότητες

Ο ρόλος σας σε αυτές τις δραστηριότητες είναι να διευκολύνετε τη μάθηση των μαθητών: να οργανώνετε, να διαχειρίζεστε, να αμφισβητείτε, να διευκρινίζετε, να συνοψίζετε, να καθοδηγείτε, να ενθαρρύνετε, να υποστηρίζετε. Ένα σημαντικό μέρος του ρόλου του υπεύθυνου εξαρτάται από το πόσο μπορείτε να ακούσετε και να απαντήσετε, με γνήσια περιέργεια και με κάποιο βαθμό ευελιξίας, σε αυτό που οι μαθητές λένε για να τους βοηθήσετε να διαμορφώσουν τη μάθηση οι ίδιοι για τον εαυτό τους.

- Διαβάστε και να κατανοήστε τις δραστηριότητες εκ των προτέρων για να τις καθοδηγήσετε.
- Σκεφτείτε εκ των προτέρων την τάξη και τα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν μέσα από τις δραστηριότητες. Πώς θα ανταποκριθείτε σε αυτές;
- Προσαρμόστε τις δραστηριότητες ώστε να είναι προσβάσιμες, όπου είναι απαραίτητο, για να διασφαλίσετε την ισότιμη συμμετοχή των μαθητών σας
- Διαφυλάξτε τον συναισθηματικό κόσμο των μαθητών σας. Μέσα από τις δραστηριότητες, μπορεί να αναδειχθούν μερικά συναισθηματικά ζητήματα των μαθητών.

Υπάρχουν μερικά πράγματα που πρέπει να κάνετε ως υπεύθυνος για να διαφυλάξετε τον συναισθηματικό κόσμο των μαθητών, για παράδειγμα:

- Να είστε δεκτικοί με τα συναισθήματα των μαθητών. Είναι φυσικό να δυσκολεύονται να τα διαχειριστούν μερικές φορές.
- Εξηγήστε ότι «το πάσο» είναι μια εύκολη και αποδεκτή απάντηση σε ερωτήσεις που γίνονται στο πλαίσιο μεγάλων ομάδων, για παράδειγμα, σε κύκλο.
- Εξηγήστε ότι οι μαθητές θα πρέπει να μοιραστούν μόνο όσα αισθάνονται άνετα να μοιραστούν. Στόχος των δραστηριοτήτων δεν είναι να αποκαλύψουν τα πιο μεγάλα μυστικά τους.
- Αν μπορείτε (αν δεν δημιουργήσει μεγαλύτερο άγχος) μιλήστε ατομικά με τους μαθητές πριν τις δραστηριότητες για να τους προετοιμάσετε για όσα θα συμβούν.
- Ενθαρρύνετε μια ατμόσφαιρα όπου μπορούν να μιλήσουν όλοι για τα συναισθήματά τους, και δώστε ένα κουτί στους μαθητές, όπου μπορούν να τοποθετούν κρυφά τις ανησυχίες τους, ενώ θα γνωρίζουν ότι θα λάβουν απάντηση από το προσωπικό του σχολείου.

Εάν θέλετε περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας:
www.britishcouncil.com

Το πρόγραμμα «Inclusive Schools»

Αυτό το εγχειρίδιο αποτελεί μέρος του διετούς προγράμματος «Inclusive Schools» που υλοποιείται από το British Council (UK) σε συνεργασία με έξι επιπλέον οργανισμούς από το Βέλγιο, την Ολλανδία, την Ισπανία, τη Βρετανία, την Ελλάδα και την Πολωνία.

Erasmus+

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 1: Η τάξη μας

Διάρκεια

Μέρος 1: 20 λεπτά

Μέρος 2: 25 λεπτά

Επισκόπηση

Συνδυασμός μιας δραστηριότητας για όλη την τάξη και μιας δραστηριότητας για μικρές ομάδες, ώστε τα παιδιά να σκεφτούν σε τι βαθμό εφαρμόζει η τάξη τους τη συμπερίληψη και να ιεραρχήσουν τις μελλοντικές δράσεις.

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να σκεφτούν πόσο αποτελεσματικοί είναι συνολικά σαν τάξη στη συμπερίληψη των ατόμων
- να αναγνωρίσουν τις ορθές δράσεις και όσα πρέπει να βελτιωθούν

Οργάνωση ομάδας

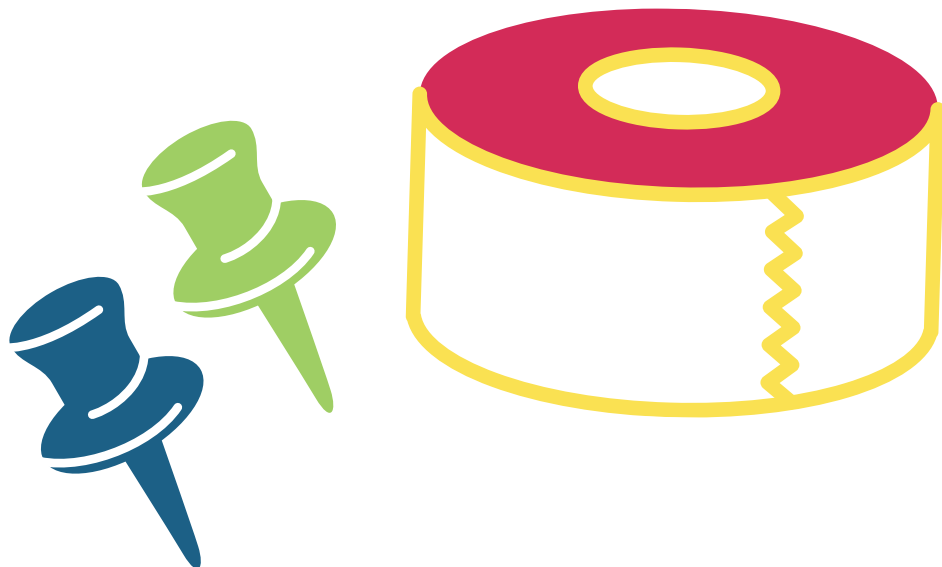
Αρχικά, όλη η τάξη και στη συνέχεια, σε ομάδες των τριών

Υλικά

Κενός χώρος

Εικόνα burger για την αποτύπωση των σχολίων (βλ. σελίδα μετά τις οδηγίες)

Ταινία, blu tac ή πινέζες

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Μέρος πρώτο

Αρχίστε με μια γρήγορη συζήτηση με όλη την τάξη, για να τους υπενθυμίσετε τι σημαίνει συμπερίληψη και πως αυτή κάνει τους ανθρώπους να νιώθουν.

Έπειτα, εξηγήστε στην τάξη ότι ο καθένας θα αποφασίσει μόνος του για το πόσο αποτελεσματική είναι η τάξη, συνολικά ως ομάδα, στη συμπερίληψη των ατόμων. Θα τους κάνετε μια ερώτηση και μπορούν να επιλέξουν μία από τις τέσσερις πιθανές απαντήσεις. Κάθε τοίχος στο δωμάτιο αντιστοιχεί και σε μια απάντηση. (Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο, χρησιμοποιήστε τα σημεία του ορίζοντα, βόρεια, νότια, ανατολικά και δυτικά.) Πρέπει να επιλέξουν με ειλικρίνεια με ποια απάντηση συμφωνούν περισσότερο και να μετακινηθούν προς τον αντίστοιχο τοίχο.

Ανακοινώστε στην τάξη τις τέσσερις απαντήσεις και τον τοίχο που τους αντιστοιχεί. Διαφορετικά, μπορείτε να τοποθετήσετε ταμπέλες σε κάθε τοίχο αν είστε σε εσωτερικό χώρο, κάτι που κάνει πιο ξεκάθαρη στα παιδιά τη διαδικασία.

Οι απαντήσεις είναι οι εξής:

- Καθόλου αποτελεσματικοί
- Αποτελεσματικοί ορισμένες φορές
- Αποτελεσματικοί τις περισσότερες φορές
- Πάντα αποτελεσματικοί

Αφού η τάξη μάθει τις απαντήσεις, κάντε τους την ερώτηση: Πόσο αποτελεσματικοί είμαστε, συνολικά ως τάξη, στη συμπερίληψη των ατόμων;

Όλοι στην τάξη μετακινούνται προς τον τοίχο που αντιστοιχεί με την απάντηση με την οποία συμφωνούν περισσότερο. Μετρήστε πόσοι μαθητές επέλεξαν κάθε απάντηση. Κρατήστε τα δεδομένα για τη συγκριτική αξιολόγηση της τάξης σας. Θα ανατρέξετε σε αυτά αργότερα στη χρονιά.

Μέρος πρώτο (συνέχεια)

Μόλις τα παιδιά βρουν τις θέσεις τους, ζητήστε τους να μιλήσουν στο παιδί δίπλα τους για τον λόγο που επέλεξαν αυτήν την απάντηση. Δώστε τους μερικά λεπτά. Θα τους βοηθήσει να οργανώσουν τις σκέψεις τους για το επόμενο στάδιο της δραστηριότητας.

Μπορείτε τώρα να διευρύνετε τη συζήτηση με όλη την τάξη για να διαπιστώσετε γιατί το κάθε παιδί επέλεξε τη συγκεκριμένη απάντηση. Πριν ξεκινήσετε, ενημερώστε την τάξη ότι πρέπει να μιλούν γενικά, χωρίς να αναφέρουν πρόσωπα και ονόματα. Στόχος της άσκησης δεν είναι να κατονομάσουν/κατηγορήσουν/ντροπιάσουν κάποιον. Αντί για ονόματα, αν θέλουν να μιλήσουν για συμπεριφορές που δεν πιστεύουν ότι προωθούν τη συμπερίληψη, μπορούν να αναφέρουν τη φράση «ορισμένα άτομα», «κάποια άτομα» ή «τα περισσότερα άτομα».

Παρακάτω ακολουθούν ορισμένες ερωτήσεις για να ξεκινήσετε τη δραστηριότητα:

Γιατί επιλέξατε αυτήν την απάντηση; Υπάρχει κάποιος δίπλα σας που θέλει να προσθέσει κάτι; Οι υπόλοιποι συμφωνούν; Διαφωνούν; Πείτε μας γιατί. Θέλει κάποιος να προσθέσει κάτι σε όσα είπε ο/η [όνομα παιδιού]; Στο τέλος της συζήτησης: Θέλει κανείς να αλλάξει άποψη τώρα που είχατε χρόνο να ακούσετε και να σκεφτείτε όσα είπαν και οι υπόλοιποι;

Αν τα παιδιά μετακινηθούν, προσαρμόστε τον αριθμό που μετρήσατε νωρίτερα.

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Μέρος δεύτερο

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες των τριών.

Δώστε σε κάθε ομάδα την εικόνα του burger (βλ. επόμενη σελίδα). Εξηγήστε ότι αυτό είναι μια εικόνα burger για την αποτύπωση των σχολίων τους (με κρέας ή χορτοφαγικό, είναι δική σας επιλογή!). Αυτός είναι ένας χρήσιμος τρόπος ώστε τα παιδιά να δώσουν την άποψή τους, καθώς η λογική της εικόνας στηρίζεται στην ύπαρξη ενός χώρου βελτίωσης ανάμεσα σε δύο θετικά αποτελέσματα.

Οι ομάδες πρέπει να:

1. Συζητήσουν τι πιστεύουν ότι η τάξη πράττει ορθά ώστε να βοηθήσει τους ανθρώπους να νιώθουν ενταγμένοι.
2. Αποφασίσουν τα δύο σημεία στα οποία η τάξη είναι αποτελεσματικότερη: να γράψουν ένα στο πάνω ψωμάκι και το άλλο στο κάτω ψωμάκι του burger.
3. Να συζητήσουν τους τρόπους με τους οποίους πιστεύουν ότι η τάξη θα βελτιωθεί στην συμπερίληψη των ατόμων.
4. Να αποφασίσουν τον πιο σημαντικό / βοηθητικό / χρήσιμο τρόπο και να τον σημειώσουν στο κέντρο του burger.
5. Γύρω από το burger να σημειώσουν έναν ή δύο πράγματα που θα μπορούσε να κάνει η τάξη ώστε να βελτιωθεί.

Δώστε τις οδηγίες σταδιακά και δώστε χρόνο για να ολοκληρώνουν κάθε οδηγία πριν προχωρήσετε στην επόμενη. Η συζήτηση της τάξης από το Μέρος 1 δίνει στους μαθητές ορισμένα παραδείγματα και τους βοηθά να ξεκινήσουν τη σκέψη τους, αλλά μπορείτε να παρουσιάσετε και εσείς ορισμένες απαντήσεις πριν από κάθε οδηγία, αν κρίνετε ότι η τάξη το χρειάζεται.

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Κολλήστε τα χαρτιά με τα burger στον τοίχο και κάντε μια σύνοψη για την τάξη

Συνοψίστε ακολουθώντας τη λογική της εικόνας του burger:

Κάποια από τα πράγματα που είμαστε αποτελεσματικοί είναι...

Τα πράγματα που θέλουμε να βελτιώσουμε είναι...

Κάποιοι τρόποι για να βελτιωθούμε είναι...

Κάποια άλλα πράγματα που είμαστε αποτελεσματικοί είναι...

Τοποθετήστε τις εικόνες με τα burger στην τάξη και χρησιμοποιείστε τα ως υπενθύμιση κατά τους επόμενους μήνες σχετικά με όσα η τάξη είναι αποτελεσματική και με όσα πρέπει να βελτιωθούν, και με τον τρόπο που μπορούν να βελτιωθούν. Μπορείτε, επίσης, να προσθέσετε στον σχεδιασμό σας ορισμένες ευκαιρίες για την πρακτική δοκιμή αυτών των βελτιώσεων.

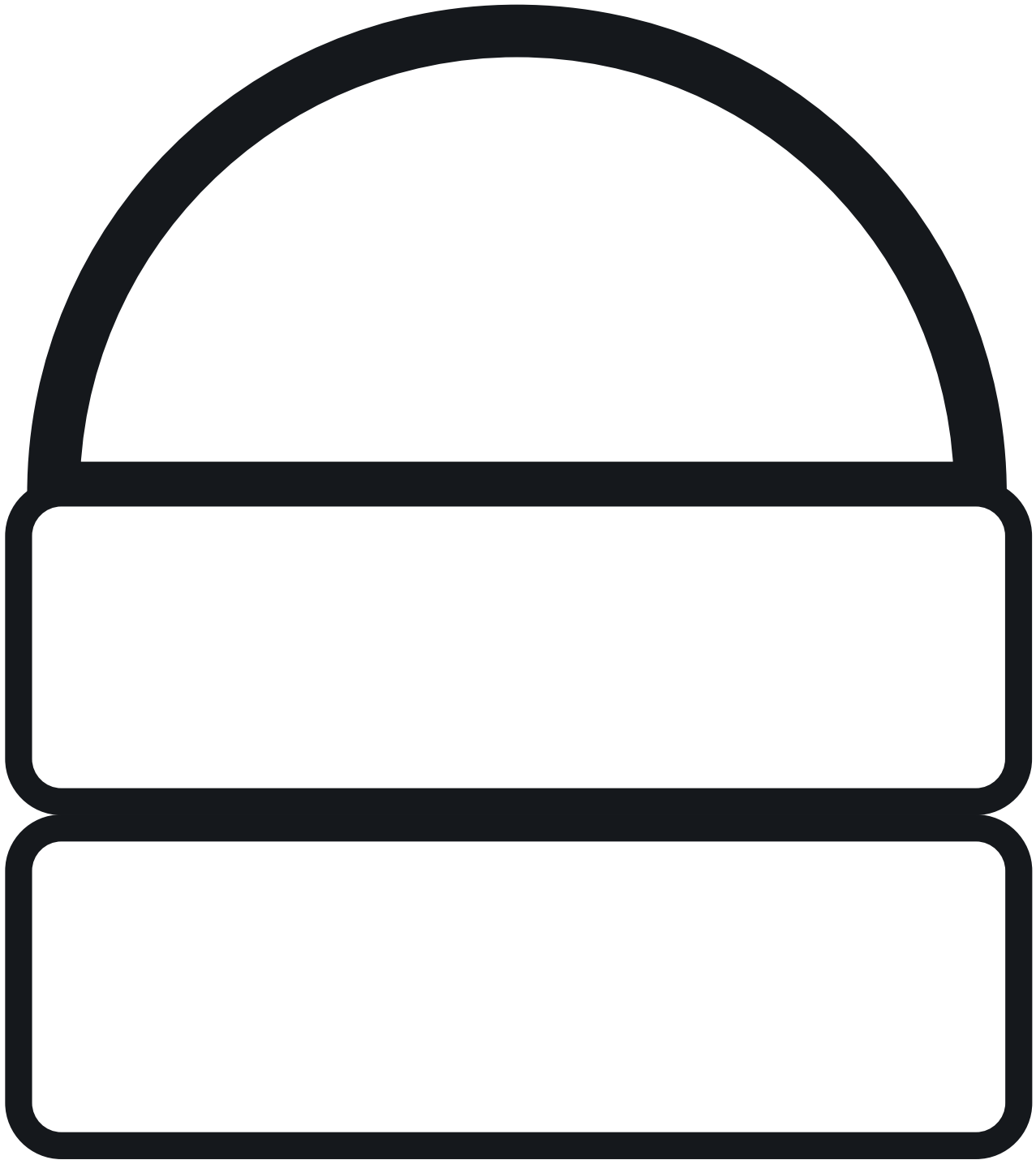

Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1: Η τάξη μας

Εικόνα burger

για την αποτύπωση των σχολίων

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας

Διάρκεια

Μέρος 1: 15 λεπτά

Μέρος 2: 20 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτός ο συνδυασμός μιας δραστηριότητας για όλη την τάξη με μια δραστηριότητα για μικρές ομάδες θα δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να σκεφτούν πόσο συμπεριληπτικό είναι το σχολείο τους σήμερα.

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να σκεφτούν πόσο αποτελεσματικό είναι το σχολείο στη συμπερίληψη των ατόμων
- να αναγνωρίσουν τα πράγματα που το σχολείο υλοποιεί επιτυχώς

Οργάνωση ομάδας

Όλη η τάξη, έπειτα ομάδες των πέντε-έξι παιδιών

Υλικά

Κενός χώρος

Ένα αντικείμενο για κάθε παιδί (ένα μολύβι ή στυλό είναι αρκετά)

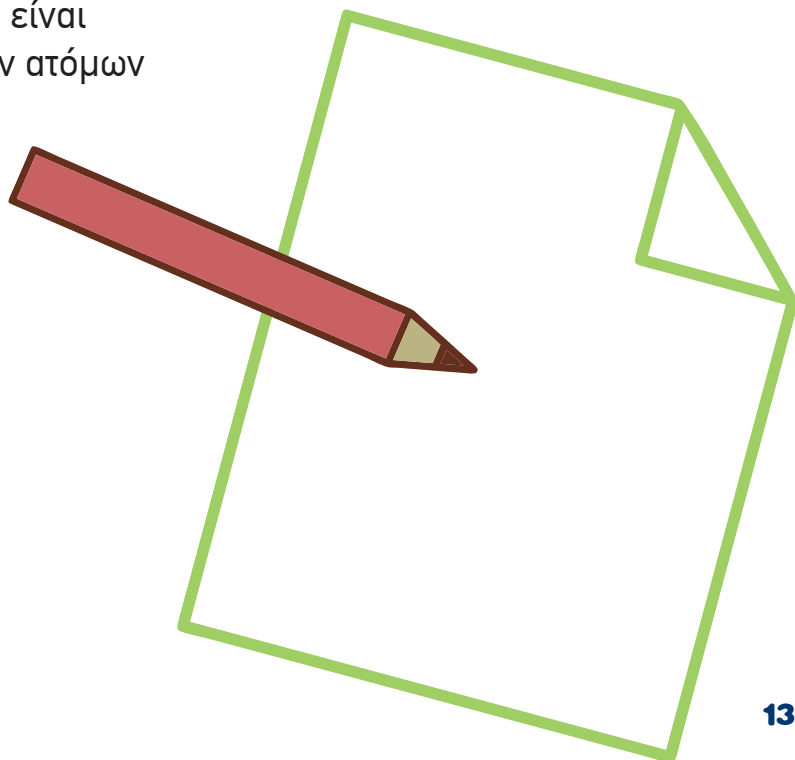
Δήλωση σε ένα χαρτί: Το σχολείο μας είναι αποτελεσματικό στη συμπερίληψη των ατόμων

(βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες)

Φύλλο εργασίας «Τρία πράγματα...»

- ένα για κάθε ομάδα

(βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες)

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας

Μέρος πρώτο

Αν χρειάζεται, ξεκινήστε με μια γρήγορη συζήτηση με την τάξη για να της θυμίσετε τη σημασία της ένταξης και της συμπερίληψης και πως αυτή κάνει τους ανθρώπους να νιώθουν.

Εξηγήστε στην τάξη ότι πολλά άτομα στο σχολείο θα συνεργαστούν φέτος για να σκεφτούν τρόπους με τους οποίους το σχολείο θα συμπεριλαμβάνει καλύτερα τα άτομα. Οι απόψεις της τάξης είναι σημαντικές και αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στη συλλογή των απόψεών τους.

Ζητήστε από τα παιδιά να δημιουργήσουν έναν κύκλο. Βεβαιωθείτε ότι όλα έχουν από ένα στυλό, μολύβι ή άλλο μικρό αντικείμενο. Πείτε τους ότι θα τους διαβάσετε μια δήλωση και μετά θα την τοποθετήσετε στο κέντρο του κύκλου. Πρέπει να φανταστούν ότι υπάρχει μια γραμμή ανάμεσα σε εκείνα και τη δήλωση. Όταν διαβάσετε τη δήλωση, πείτε τους να τοποθετήσουν το αντικείμενο που κρατούν κάπου πάνω σε αυτήν την γραμμή. Όσο πιο κοντά σε σχέση με τη δήλωση τοποθετήσουν το αντικείμενό τους, τόσο πιο πολύ δείχνουν ότι συμφωνούν με αυτή. Όσο πιο μακριά σε σχέση με τη δήλωση τοποθετήσουν το αντικείμενό τους, τόσο πιο πολύ δείχνουν ότι διαφωνούν με αυτή.

Διαβάστε τη δήλωση:

Το σχολείο μας είναι αποτελεσματικό στη συμπερίληψη των ατόμων.

Όταν όλα τα παιδιά έχουν τοποθετήσει τα αντικείμενά τους, φωτογραφίστε το αποτέλεσμα. Συνεχίστε με μια σύντομη συζήτηση χρησιμοποιώντας ερωτήσεις όπως:

[Όνομα παιδιού], μπορείς να μας πεις γιατί έβαλες το αντικείμενό σου εκεί;

Οι υπόλοιποι συμφωνούν; Διαφωνούν; Πείτε μας γιατί.

Ποια βοηθητικά / χρήσιμα πράγματα κάνει το σχολείο για να βοηθήσει τους ανθρώπους ώστε να νιώθουν ενταγμένοι;

Τι πιστεύετε ότι πρέπει να βελτιώσει;

Κρατήστε σύντομες σημειώσεις από αυτή τη συζήτηση για να τις προωθήσετε στην κεντρική ομάδα των σχολικών ηγετών και αντιπροσώπων.

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας

Μέρος δεύτερο

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες των πέντε ή έξι. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα αντίγραφο του φύλλου «Τρία πράγματα...». Εξηγήστε ότι οι ομάδες θα συζητήσουν και αποφασίσουν για:

1. Τρία πράγματα που πιστεύουν ότι το σχολείο έχει υλοποιήσει σωστά για τη συμπερίληψη των ατόμων.
2. Τρία πράγματα που πιστεύουν ότι το σχολείο θα μπορούσε να βελτιώσει για τη συμπερίληψη των ατόμων.

Αυτές οι απόψεις θα προωθηθούν στην ομάδα που είναι επιφορτισμένη με την εύρεση τρόπων για τη καλύτερη συμπερίληψη των ατόμων από το σχολείο. Επομένως, είναι σημαντικό οι ομάδες να σκεφτούν όσο πιο διεξοδικά γίνεται.

Δώστε λίγο χρόνο στις ομάδες για να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας τους. Αφού τελειώσουν, κάθε ομάδα μπορεί να παρουσιάσει τις σκέψεις της στην τάξη. Τέλος, ρωτήστε την τάξη αν παρατήρησαν κάτι σχετικά με τις σκέψεις τους. Είναι πιθανό ορισμένες σκέψεις που προέκυψαν να αξίζει να τις εξετάσετε.

Ευχαριστήστε τους για τη συμβολή τους και πείτε τους ότι θα μεταφέρετε τις σκέψεις αυτές. Μαζέψτε τα φύλλα εργασίας.

Έπειτα από αυτή τη δραστηριότητα, παραχωρήστε τη φωτογραφία, τις σημειώσεις και τα φύλλα εργασίας στην κεντρική ομάδα σχολικών ηγετών και αντιπροσώπων του σχολείου, η οποία συλλέγει πληροφορίες από όλο το σχολείο.

**Το σχολείο
μας είναι
αποτελεσματικό
στη
συμπερίληψη
των ατόμων.**

Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας «Τρία πράγματα...»

Τρία πράγματα που το σχολείο υλοποιεί σωστά για τη συμπερίληψη των ατόμων:

1.

2.

3.

Τρία πράγματα που το σχολείο μας θα μπορούσε να βελτιώσει για τη συμπερίληψη των ατόμων:

1.

2.

3.

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 3: Εγώ!

Διάρκεια

20 λεπτά

Επισκόπηση

Σε αυτήν την ατομική δραστηριότητα ενδοσκόπησης, τα παιδιά καλούνται να συμπληρώσουν μια καρτ ποστάλ με παραλήπτη τον ίδιο τους εαυτό, αναφέροντας το πόσο συμπεριληπτικά πιστεύουν τα ίδια ότι είναι

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να σκεφτούν πόσο αποτελεσματικοί πιστεύουν ότι είναι στη συμπερίληψη των ατόμων
- να αναγνωρίσουν δύο πράγματα που πιστεύουν ότι κάνουν τους ανθρώπους να νιώθουν ενταγμένοι και ένα πράγμα στο οποίο θέλουν να βελτιωθούν
- να γράψουν σε μια καρτ ποστάλ με παραλήπτη τον εαυτό τους όλα όσα θα ήθελαν να βελτιώσουν

Οργάνωση ομάδας

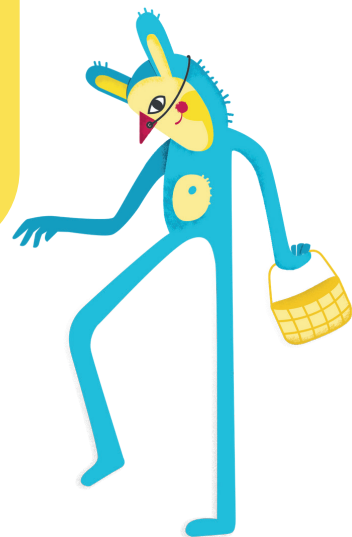
Ατομική δραστηριότητα
και συζήτηση σε ζευγάρια

Υλικά

Καρτ ποστάλ (βλ. φύλλο υλικών
μετά τις οδηγίες)

Το Σχολείο μας: σήμερα

Δραστηριότητα 3: Οδηγίες

Αν χρειάζεται, ξεκινήστε με μια γρήγορη συζήτηση με την τάξη για να της θυμίσετε τη σημασία της ένταξης και της συμπερίληψης και πως αυτή κάνει τους ανθρώπους να νιώθουν.

Εξηγήστε στην τάξη ότι σε αυτή τη δραστηριότητα θα κάνουν κριτική στον εαυτό τους σχετικά με το πόσο αποτελεσματικοί είναι προσωπικά στη συμπερίληψη των ατόμων, και θα σκεφτούν ένα πράγμα που θα ήθελαν να βελτιώσουν.

Αρχικά, ζητήστε τους να σκεφτούν σιωπηλά την ερώτηση αυτή

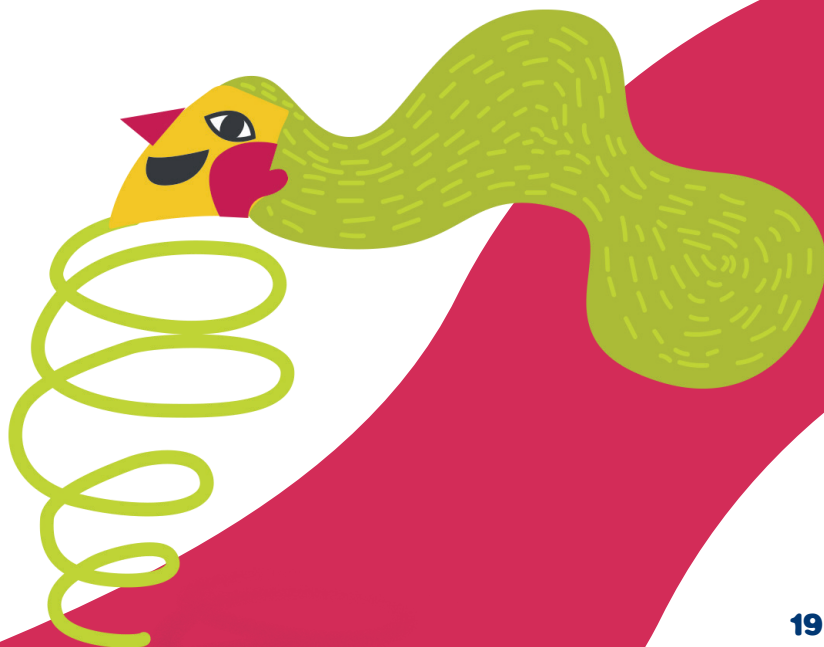
Τι είναι αυτό που κάνω πραγματικά καλά και βοηθάει τους ανθρώπους ώστε να νιώθουν ενταγμένοι στην τάξη μου και στο σχολείο;

Μετά από λίγη σκέψη, ζητήστε τους να μοιραστούν τις σκέψεις τους σε ζευγάρια.

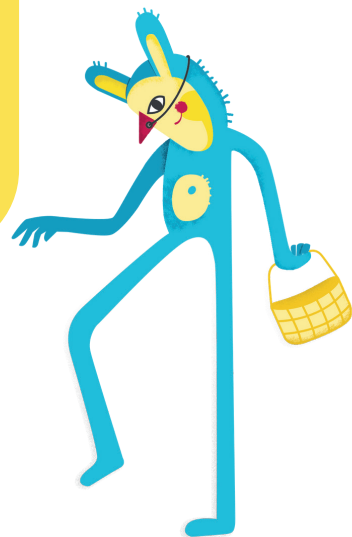
Στη συνέχεια, ρωτήστε τους,

Τι άλλο μπορώ να κάνω που θα βοηθήσει τους ανθρώπους ώστε να νιώθουν ενταγμένοι στην τάξη μου και στο σχολείο;

Πάλι, μετά από λίγη σκέψη, ζητήστε τους να μοιραστούν τις σκέψεις τους σε ζευγάρια.

Το Σχολείο μας: σήμερα

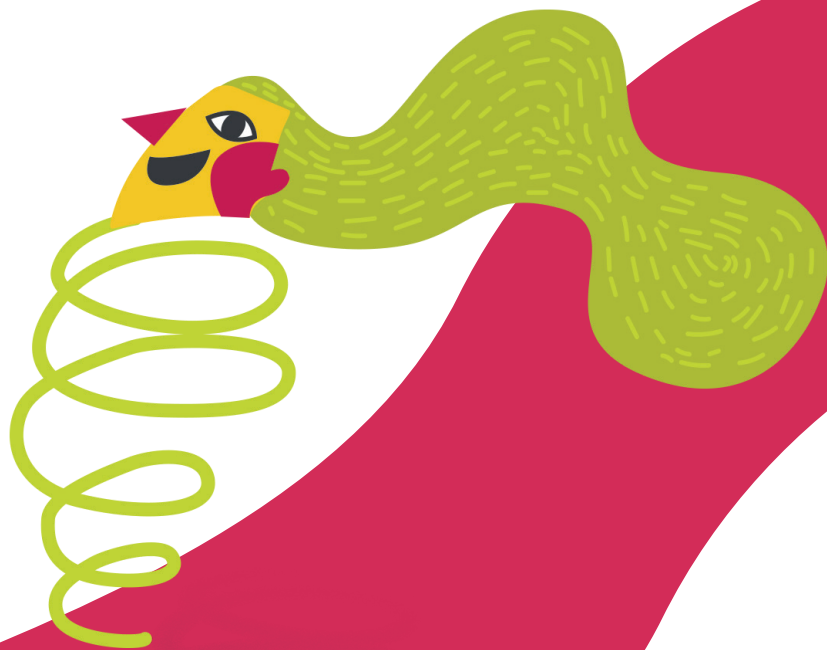
Δραστηριότητα 3: Οδηγίες (συνέχεια)

Έπειτα, δώστε σε κάθε παιδί μια καρτ ποστάλ. Ο δάσκαλός σας θα φυλάξει αυτή την καρτ ποστάλ σε ασφαλές μέρος για μερικούς μήνες. Κανένας άλλος δεν θα την δει. Όταν πλησιάζει το τέλος του σχολικού έτους, θα τους δώσετε πάλι τις καρτ ποστάλ, ώστε τα παιδιά να διαπιστώσουν αν κατάφεραν να πραγματοποιήσουν «όλα όσα θα μπορούσαν να κάνουν», σύμφωνα με τη καρτ ποστάλ. Στόχος είναι κάθε παιδί να δεσμευτεί προσωπικά ότι θα αλλάξει τη συμπεριφορά του για να συμβάλλει στην συμπερίληψη των άλλων. Δεν χρειάζεται να είναι μια μεγάλη αλλαγή.

Οι μικρές αλλαγές μπορούν να κάνουν τη μεγάλη διαφορά για τους άλλους ανθρώπους!

Μοιράστε τις καρτ ποστάλ. Ζητήστε από τα παιδιά να γράψουν ή να ζωγραφίσουν τις σκέψεις τους σχετικά με τη δήλωση της καρτ ποστάλ, και να γράψουν το όνομά τους επάνω.

Συλλέξτε τις καρτ ποστάλ και φυλάξτε τις σε ασφαλές μέρος. Θα τις χρειαστείτε πάλι στο τέλος του σχολικού έτους.

Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 3: Εγώ! - Καρτ Ποστάλ

Μπορώ να συμβάλλω
στη συμπερίληψη των ατόμων...

PLACE
POSTCARD
POSTAGE
HERE

Γράψτε το όνομά σας εδώ:

Α

Α

Α

Α

Α

Διαφορετικότητα

Δραστηριότητα 1: Τυχαία ζευγάρια

Διάρκεια

10 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτή η σύντομη δραστηριότητα θα δώσει την ευκαιρία στα παιδιά να μιλήσουν με διαφορετικά άτομα της τάξη τους και να ανακαλύψουν κάτι το ένα για το άλλο.

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

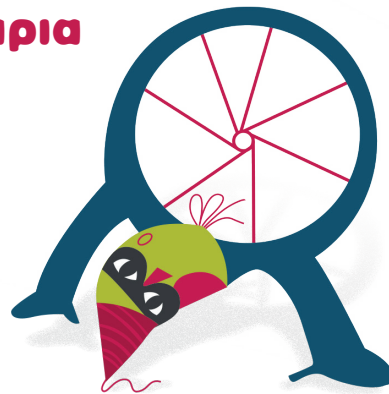
- να ανακαλύψουν περαιτέρω διαφορές και ομοιότητες που υπάρχουν μεταξύ τους
- να αναγνωρίσουν και να εξηγήσουν τη σημασία της «διαφορετικότητας»

Οργάνωση ομάδας

Όλη η τάξη

Υλικά

Κενός χώρος για κίνηση σε όλο το δωμάτιο. Αν το επιθυμείτε, ένα κουδούνι ή μια σφυρίχτρα, ή μπορείτε να χρησιμοποιείτε τα χέρια σας για να χειροκροτήσετε.

Διαφορετικότητα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Ζητήστε από τα παιδιά να διασκορπιστούν και να σταθούν σε ένα σημείο στο δωμάτιο. Μόλις δημιουργήσετε κάποιον ήχο, τα παιδιά θα πρέπει να αρχίσουν να κινούνται στο δωμάτιο. Όταν ξαναδημιουργήσετε αυτόν τον ήχο, τα παιδιά θα πρέπει να σταματήσουν. Τώρα, τα παιδιά πρέπει να δημιουργήσουν ζευγάρια με το πρόσωπο που στέκεται πιο κοντά τους.

Όταν δημιουργήσετε πάλι τον ήχο, ελέγξτε ότι τα παιδιά έχουν χωριστεί σε ζευγάρια με αυτόν που στέκεται πιο κοντά τους. Αν η τάξη αποτελείται από μόνο αριθμό παιδιών, ζητήστε από ένα παιδί να δημιουργήσει τριάδα με άλλα δύο παιδιά.

Ζητήστε από τα παιδιά να εντοπίσουν μια ομοιότητα και μια διαφορά με το ζευγάρι τους. Επαναλάβετε αυτή τη δραστηριότητα ακόμα μια φορά.

Επαναλάβετε ξανά τη δραστηριότητα, αλλά αυτή τη φορά ζητήστε από τα παιδιά να εντοπίσουν δύο ομοιότητες και δύο διαφορές. Έπειτα, επαναλάβετε για τελευταία φορά, ζητώντας τους να εντοπίσουν τρεις ομοιότητες και τρεις διαφορές.

Ερωτήσεις

- Τι παρατηρήσατε ενώ προχωρούσε η δραστηριότητα;
- Σας ξάφνιασε κάτι;
- Πώς νιώσατε με το να μιλάτε για εσάς σε πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους;
- Ήταν ευκολότερο να βρείτε τις ομοιότητες από ό,τι τις διαφορές ή το αντίθετο, ή ήταν το ίδιο εύκολο;

Είναι δυνατό να βρούμε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα σε όλους τους ανθρώπους. Οι διαφορές μας σημαίνουν ότι είμαστε όλοι μοναδικοί και κάνουν τον κόσμο ένα μέρος με ποικιλομορφία και διαφορετικότητα.

- Τι πιστεύετε ότι σημαίνει η λέξη «ποικιλόμορφος»;

Διαφορετικότητα

Δραστηριότητα 2: Αυτή είναι η πατάτα μου!

Διάρκεια

20 λεπτά

Επισκόπηση

Μια δραστηριότητα για μικρές ομάδες παιδιών που τα ενθαρρύνει να μιλήσουν για τις διαφορές τους, ενώ εισάγει την έννοια των ομοιοτήτων και κοινών αναγκών.

Αυτή η δραστηριότητα για μικρές ομάδες θα ενθαρρύνει τα παιδιά να μιλήσουν για τις διαφορές τους, ενώ εισάγει την έννοια των ομοιοτήτων και κοινών αναγκών.

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

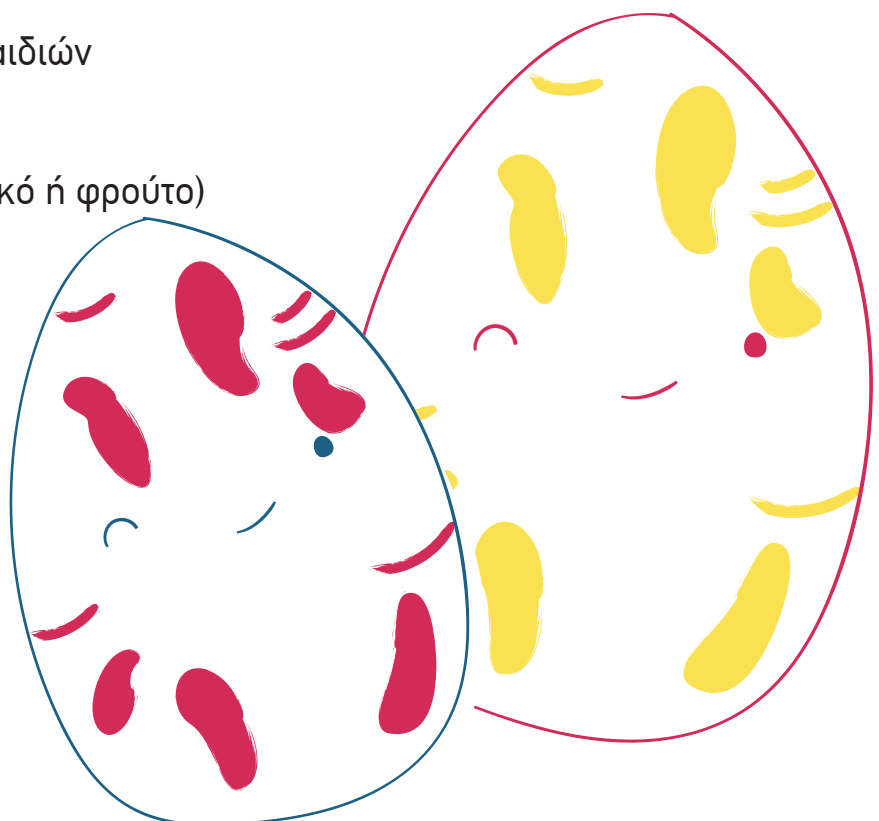
- να σκιαγραφήσουν τα χαρακτηριστικά της διαφορετικότητας μέσω της δημιουργίας μιας πραγματικής ιστορίας
- να αναγνωρίσουν ότι έχουμε αρκετές διαφορές, αλλά επίσης και αρκετές βασικές ομοιότητες

Οργάνωση ομάδας

Μικρές ομάδες των τριών παιδιών

Υλικά

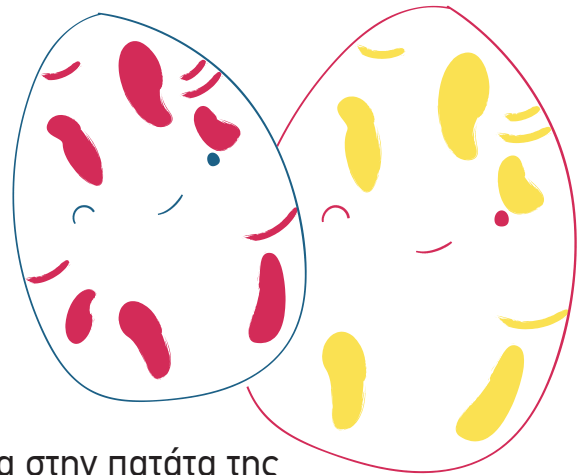
- Μια πατάτα (ή άλλο λαχανικό ή φρούτο) για κάθε ομάδα των τριών
- φροντίστε να επιλέξετε όσο το δυνατόν πιο όμοια αντικείμενα όσον αφορά το μέγεθος, το σχήμα, το χρώμα κ.λπ.
- Μια τσάντα

Διαφορετικότητα

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες των τριών. Δώστε σε κάθε ομάδα από μια πατάτα. Ζητήστε από κάθε ομάδα να εξετάσει καλά την πατάτα της και να παρατηρήσει τα χαρακτηριστικά της πατάτας, όπως τα εξογκώματα, τα σημάδια, τις κηλίδες κ.λπ.

Τώρα, ζητήστε από κάθε ομάδα να δώσει ένα όνομα στην πατάτα της και να δημιουργήσει μια ιστορία για την πατάτα, σαν να ήταν πραγματικό πρόσωπο, π.χ. πόσο χρονών είναι, πόσους αδερφούς και αδερφές έχει, τι κάνει για να διασκεδάσει, ποιο φαγητό της αρέσει και ποιο αντιπαθεί, το αγαπημένο της χρώμα κ.λπ. Τα παιδιά μπορούν να γίνουν όσο δημιουργικά θέλουν με την ιστορία τους. Ζητήστε από κάθε ομάδα να σας πει 2-3 ενδιαφέροντα ζητήματα σχετικά με τη ζωή της πατάτας της.

Συλλέξτε όλες τις πατάτες σε μια τσάντα και ανακατέψτε τες. Τοποθετήστε τες στο κέντρο του δωματίου και ζητήστε από τις ομάδες να βρουν και να αναγνωρίσουν τη δική τους πατάτα. Οι μαθητές σίγουρα θα δυσκολευτούν σε αυτό!

Ερωτήσεις

- Δυσκολευτήκατε να αναγνωρίσετε την πατάτα σας; Αν ναι, γιατί;
- Τι μας δείχνει αυτό για τις πατάτες; (Η ουσία εδώ είναι ότι, ακόμα και αν οι πατάτες ποικίλουν μεταξύ τους, είναι όλες πατάτες και μοιράζονται, επομένως, κάποιες κοινές ομοιότητες και ανάγκες)
- Αυτό που ανακαλύψαμε για τις πατάτες ισχύει και για τους ανθρώπους; Έχουμε ήδη αποδείξει ότι είμαστε μοναδικοί και αυτό δίνει στον κόσμο ποικιλομορφία και διαφορετικότητα, αλλά έχουμε άραγε και ορισμένες κοινές, βασικές ανάγκες; Αν ναι, ποιες θα λέγαμε ότι είναι αυτές;

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 1: Τι σημαίνει συμπερίληψη;

Διάρκεια

10 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτή η δραστηριότητα προετοιμασίας θα εισάγει τα παιδιά στις έννοιες και το λεξιλόγιο του αποκλεισμού και της συμπερίληψης.

Στόχος/οι

Τα παιδιά να αναγνωρίσουν τη σημασία της συμπερίληψης και του αποκλεισμού.

Οργάνωση ομάδας

Μία μεγάλη ομάδα

Υλικά

Πέντε σύνολα από μικρά κομμάτια χαρτί, κάθε σύνολο διαφορετικού χρώματος (μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε αυτοκόλλητα αν έχετε)

Ένα μικρό κομμάτι λευκό χαρτί (ή λευκό αυτοκόλλητο)

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Πριν μοιράσετε τα κομματάκια χαρτί, πρέπει να αποφασίσετε σε ποιον πρόκειται να δώσετε το λευκό χαρτί. Αυτό το άτομο πρέπει να είναι κάποιος δυνατός που μπορεί να μιλάει ανοιχτά για τα συναισθήματά του.

Πείτε τους ότι πρόκειται να δώσετε στον καθένα ένα μικρό κομμάτι χαρτί. Δεν θα πρέπει να το δείξουν σε κανέναν άλλο, αλλά να το κρατήσουν μυστικό. Δώστε σε κάθε παιδί, εκτός από αυτό που έχετε επιλέξει, ένα χρωματιστό κομμάτι χαρτί. Ενώ μοιράζετε τα χαρτάκια, δώστε στο παιδί που έχετε επιλέξει το λευκό χαρτί.

Πείτε τους ότι πρέπει να βρουν, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και με ησυχία, τα παιδιά που κρατούν χαρτιά με ίδιο χρώμα με το δικό τους. Όταν βρουν την ομάδα τους, πρέπει να μουν σε σειρά με βάση το ύψος και να δημιουργήσουν έναν κύκλο. (Η τελευταία πρόταση έχει σκοπό να τους δοθεί μια γρήγορη δράση. Έχετε τη δυνατότητα να την αλλάξετε αν το επιθυμείτε).

Το παιδί που κρατάει το λευκό χαρτί θα μείνει μόνο του, χωρίς να ανήκει σε κάποια ομάδα.

Ερωτήσεις

- Δείτε γύρω σας. Τι παρατηρείτε;
- Ας ρωτήσουμε τον/την [το παιδί που έχει το λευκό χαρτί] για αυτό που συνέβη. Πώς είναι να μην μπορείς να βρεις μια ομάδα για σένα; Τι σκεφτόσουν/αισθανόσουν;
- Και οι υπόλοιποι, πώς αισθανθήκατε όταν βρήκατε την ομάδα σας;

Εισάγετε, ή αποσπάστε, από τα παιδιά τη λέξη «ενταγμένος», ως μέρος μια εμπειρίας ή ενός συναισθήματος, και τη λέξη «αποκλεισμένος», ως την απαγόρευση μιας εμπειρίας ή ενός συναισθήματος.

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 2: Μια τσάντα με διαφορές

Διάρκεια

20 λεπτά (30 αν κάνετε και τις προαιρετικές ερωτήσεις)

Επισκόπηση

Αυτή η δραστηριότητα για μικρές ομάδες, η οποία ακολουθείται από μια συζήτηση με όλη την τάξη, βοηθά τα παιδιά να συνδέσουν τη συμπερίληψη και τον αποκλεισμό με τη διαφορετικότητα

Στόχος/οι

Τα παιδιά να βιώσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει μια τάξη λόγω των διαφορών και να αρχίσουν να τις συσχετίζουν με τη συμπερίληψη και τον αποκλεισμό

Οργάνωση ομάδας

Έξι ομάδες των πέντε ή έξι παιδιών

Υλικά

Μια τσάντα για κάθε ομάδα που περιέχει:

- διαφορετικές οδηγίες για την κάθε ομάδα (βλ. Φύλλο Οδηγιών
- ψαλίδι
- 1/2 φύλλο χαρτιού μπλε χρώματος (ή άλλου χρώματος)
- 1/4 φύλλο χαρτιού κίτρινου χρώματος (ή άλλου χρώματος)
- κόλλα
- μαρκαδόρος

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Χωρίστε την τάξη σε έξι ομάδες. Εξηγήστε ότι η κάθε ομάδα πρέπει να ολοκληρώσει μια εργασία. Όλοι έχουν τα ίδια υλικά και για όλους ισχύουν οι ίδιοι κανόνες, τους οποίους θα βρουν μέσα στη τσάντα. Πείτε στα παιδιά ότι θα συμμετέχουν σε έναν διαγωνισμό για το ποιος θα ολοκληρώσει πρώτος μια μικρή εργασία. Βεβαιωθείτε ότι όλοι πιστεύουν ότι η διαδικασία είναι δίκαιη. Πείτε στην τάξη ότι το κλειδί της επιτυχίας βρίσκεται στο να διαβάσουν και να ακολουθήσουν προσεκτικά τις οδηγίες που έχουν στην τσάντα τους, καθώς δεν θα τους βοηθήσετε. Βεβαιωθείτε ότι όλοι συμφωνούν με αυτόν τον όρο.

Δώστε σε κάθε ομάδα μια τσάντα και πείτε τους ότι δεν επιτρέπεται να την αγγίξουν μέχρι να ξεκινήσει κανονικά η δραστηριότητα. Εφόσον κάθε ομάδα έχει από μια τσάντα, ξεκινήστε τη δραστηριότητα. Είναι πιθανό να αντιδράσουν λέγοντας ότι «δεν είναι δίκαιο». Θυμίστε τους ότι συμφώνησαν εξ αρχής ότι η διαδικασία είναι δίκαιη. Μπορείτε να τους κάνετε πλάκα, λέγοντάς τους ότι λυπάστε που δεν μπορούν να μιλήσουν Αγγλικά/Πολωνικά/Ελληνικά/Ισπανικά/Γαλλικά, αλλά δεν φταίτε εσείς για αυτό!

Μετά από κάποια λεπτά, η Ομάδα 1 θα έχει ολοκληρώσει την εργασία. Ανακοινώστε σε όλους ότι η δραστηριότητα ολοκληρώθηκε και χειροκροτήστε τους. Πείτε τους πόσο καταπληκτικοί είναι που κατάφεραν να νικήσουν τον διαγωνισμό και να τελειώσουν τόσο γρήγορα. Πλησιάστε τους και συγχαρείτε τον καθένα ξεχωριστά. Τελικά, κάποιο παιδί από κάποια άλλη ομάδα θα παρέμβει και θα πει ότι, εξαιτίας των οδηγιών, δεν είχαν όλοι την ίδια ευκαιρία να τελειώσουν τόσο γρήγορα.

Ερωτήσεις

- Τι συνέβη στη δραστηριότητα; (Εξηγήστε περιληπτικά στην τάξη ότι όλες οι ομάδες είχαν τις ίδιες οδηγίες, αλλά έπρεπε να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα με διαφορετικό τρόπο).
- Πώς φάνηκε η εργασία σε εσάς και την ομάδα σας; Τι σκεφτόσασταν; Τι νιώθατε;
- Ποιος ένιωσε ότι ήταν πλήρως ενταγμένος στην εργασία; Γιατί;
- Ποιος ένιωσε ότι ήταν περιθωριοποιημένος; Γιατί;

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες (συνέχεια)

Εξηγήστε συνοπτικά λέγοντας ότι κάποιες φορές οι διαφορές μας μάς κάνουν να νιώθουμε αποκλεισμένοι, όχι μόνο από τους φίλους μας, αλλά και από τις δυνατότητες μάθησης. Είναι σημαντικό να υπενθυμίσετε σε αυτό το σημείο στους μαθητές ότι, αν και η δραστηριότητα αυτή ανέδειξε ορισμένες προφανείς διαφορές, ο σκοπός της είναι να εντοπίσουν απλώς την ύπαρξη των διαφορών. Στην πραγματική ζωή οι διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους σχετίζονται σε πολύ μικρότερο βαθμό με την εξωτερική εμφάνιση ή είναι σε πολύ μικρότερο βαθμό ορατές.

Ακολουθούν ορισμένες προαιρετικές ερωτήσεις:

- Ήταν, λοιπόν, δίκαιη η δραστηριότητα; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

Μιλήστε σε αυτό το σημείο για την πιθανότητα η δραστηριότητα να φαίνεται δίκαιη. Όλοι είχαν τα ίδια υλικά και τις ίδιες οδηγίες, το οποίο φαίνεται δίκαιο.

- Αλλά ήταν πραγματικά δίκαιο; Αν ζητούσατε από ένα ψάρι και μια μαϊμού να σκαρφαλώσουν σε ένα δένδρο για να δείξουν πόσο γρήγοροι είναι, αυτό θα ήταν δίκαιο; Γιατί ναι / γιατί όχι; Ποια διαφορετικά ταλέντα έχει το καθένα από αυτά τα ζώα;
- Θα γελούσατε με το ψάρι που δεν θα μπορούσε να σκαρφαλώσει στο δέντρο;
- Αλλά, πολλές φορές, δεν γελάμε με ανθρώπους που δεν μπορούν να κάνουν όσα κάνουμε εμείς με ευκολία; Ανθρώπους που έχουν διαφορετικά ταλέντα από εμάς; Πως πιστεύετε ότι τους κάνει αυτό να νιώθουν; Είναι δίκαιο; Τι μπορούμε να κάνουμε αντί για αυτό;

Αν η ομάδα συμμετέχει ενεργά στη συζήτηση, μπορείτε να κάνετε τις ακόλουθες περαιτέρω ερωτήσεις:

- Ποια δραστηριότητα θα ήταν δίκαιη για το ψάρι για δείξει πόσο γρήγορο είναι; Γιατί ναι / γιατί όχι;
- Σκεφτείτε τη δραστηριότητα που μόλις κάνατε. Ο στόχος ήταν να ολοκληρώσετε γρήγορα μια σύντομη εργασία. Θα μπορούσε η εργασία να είναι πιο δίκαιη για την ομάδα σας; Με ποιον τρόπο; Ή θα προτιμούσατε μια εντελώς διαφορετική εργασία;

Συμπερίληψη

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες (συνέχεια)

Η ουσία στο σημείο αυτό είναι ότι, ακριβώς επειδή είμαστε διαφορετικοί, χρειαζόμαστε συχνά έναν διαφορετικό τρόπο για να συμμετάσχουμε στη διαδικασία μάθησής μας. Έχουμε, επίσης, διαφορετικά ταλέντα και, έτσι, το να συγκρίνουμε τον εαυτό μας με άλλους δεν είναι βοηθητικό. Αυτές οι επιλογές διασφαλίζουν ότι μπορούμε να ενταχθούμε και να έχουμε ίσες ευκαιρίες να μάθουμε όσα μαθαίνουν όλοι οι άλλοι. Αυτές οι επιλογές οδηγούν σε μια συμπεριληπτική και πραγματικά δίκαιη εκπαίδευση.

* Σημειώνεται ότι στο παρόν σημείο δεν αναφερόμαστε στα μαθησιακά στυλ, τα οποία σύμφωνα με την έρευνα δεν αποδεικνύονται επιστημονικά.

Ομάδα 1

Όλα τα μέλη της ομάδας σας πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά στη δραστηριότητα και να ακολουθήσουν τις οδηγίες που τους δίνονται:

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Ομάδα 2

Όλα τα μέλη της ομάδας σας πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά στη δραστηριότητα και να ακολουθήσουν τις οδηγίες που τους δίνονται:

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Ομάδα 3

Διαβάστε τις οδηγίες. Έπειτα, η ομάδα σας πρέπει να ακολουθήσει τις οδηγίες κρατώντας όλοι τα μάτια σας κλειστά – χωρίς να κλέψετε!

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Ομάδα 4

Όλα τα μέλη της ομάδας πρέπει να ακολουθήσουν τις οδηγίες ενώ κρατούν το ένα χέρι τους πίσω από την πλάτη τους.

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Ομάδα 5

Μόνο δύο μέλη της ομάδας μπορούν να δίνουν οδηγίες και το άλλο μέλος πρέπει να κρατάει όλη την ώρα τα μάτια του κλειστά.

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Ομάδα 6

**Κανείς δεν μπορεί να μιλήσει.
Ολοκληρώστε τις οδηγίες παραμένοντας
εντελώς σιωπηλοί.**

Οδηγίες:

1. Πάρτε το μπλε χαρτί και διπλώστε το στη μέση.
2. Πάρτε το κίτρινο χαρτί και κόψτε έναν κύκλο.
3. Κολλήστε τον κύκλο πάνω στο μπλε χαρτί.
4. Χρησιμοποιήστε τον μαρκαδόρο για να γράψετε τη φράση «Αγαπάμε το σχολείο» πάνω στον κύκλο.
5. Γράψτε ο καθένας το όνομά σας στο πίσω μέρος του μπλε χαρτιού.

Αξίες

Δραστηριότητα 1: Μίμηση αξιών

Διάρκεια

15 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτή η διασκεδαστική δραστηριότητα προθέρμανσης θα εισάγει τα παιδιά στην έννοια των αξιών μέσω της μίμησης!

Στόχος/οι

Οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να εξηγήσουν την έννοια της αξίας

Οργάνωση ομάδας

Όλη η τάξη

Υλικά

Κανένα συγκεκριμένο. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε καθιστή/όρθια στάση, καθιστοί στα θρανία/σε κύκλο, σε εξωτερικό / εσωτερικό χώρο. Δεν απαιτούνται άλλοι πόροι!

Αξίες

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Χωρίστε την τάξη σε ζευγάρια. Πείτε τους ότι πρόκειται να τους δώσετε μια λέξη. Έχουν στη διάθεσή τους 1 λεπτό για να σχεδιάσουν μαζί με το ταίρι τους μια σύντομη μίμηση για τη λέξη που θα τους δοθεί.

Επιλέξτε μια λέξη από την παρακάτω λίστα για να την μιμηθούν τα ζευγάρια. Επαναλάβετε τη δραστηριότητα επιλέγοντας μια διαφορετική λέξη. Ενώ συνεχίζετε τη δραστηριότητα, ζητήστε από μερικά ζευγάρια να παρουσιάσουν τις μιμήσεις τους στην τάξη. Θα δείτε ότι οι λέξεις στον κατάλογο είναι αντώνυμες. Θα ήταν χρήσιμο να δώσετε λέξεις τόσο από την δεξιά όσο και την αριστερή στήλη. Στη Δραστηριότητα 2 θα εξετάσουμε τις αξίες της συμπερίληψης. Η έκθεση των μαθητών σε ορισμένες αξίες που είναι αντίθετες με την συμπερίληψη, θα ήταν βοηθητική σε αυτό το στάδιο.

Αγάπη
Θάρρος
Σεβασμός
Ισότητα
Ειρήνη
Ευγένεια
Χαρά
Κοινοκτημοσύνη
Περίεργεια
Κατανόηση

Μίσος
Φόβος
Ασέβεια
Ισχύς
Βία
Σκληρότητα
Λύπη
Εγωισμός
Αμάθεια
Αναλγησία

Ερωτήσεις/σημεία μάθησης

Με ποιες αξίες συνδέονται αυτές οι λέξεις; Άμεση ερώτηση: αν περιγράφατε τον/την [εισάγετε όνομα] ως ευγενικό, συμπονετικό και γενναιόδωρο, με ποιες αξίες συνδέονται αυτοί οι χαρακτηρισμοί;

Εδώ προσπαθείτε να καθοδηγήσετε την τάξη ώστε να αναγνωρίσει τις λέξεις ως γνωρίσματα του χαρακτήρα ή ως αρχές που οι άνθρωποι θεωρούν σημαντικές, και βάσει των οποίων αποφασίζουν να ζήσουν. Αυτά τα γνωρίσματα του χαρακτήρα ή τις αρχές τις ονομάζουμε αξίες. Θα μπορούσατε, επίσης, να ρωτήσετε την τάξη για διάσημους ανθρώπους ή ανθρώπους τους οποίους γνωρίζουν, να περιγράψετε περισσότερα παραδείγματα σχετικά με τις αξίες διαφόρων ανθρώπων.

Αξίες

Δραστηριότητα 2: Αξίες της συμπερίληψης

Διάρκεια

30 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτή η δραστηριότητα θα δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να συζητήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι αξίες μπορούν να συμβάλλουν σε μια θετική ή αρνητική συμπεριφορά

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

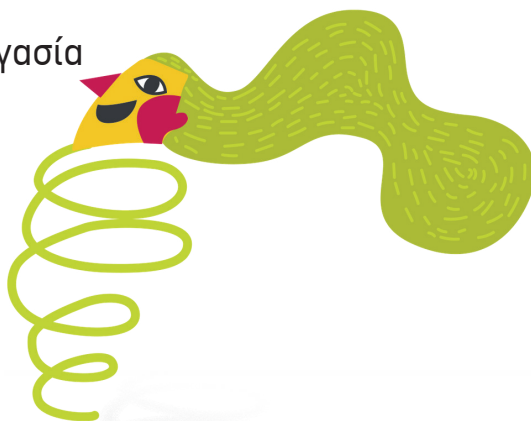
- να αναγνωρίσουν τη σχέση ανάμεσα στις αξίες και τις συμπεριφορές
- να παρουσιάσουν και να επεξηγήσουν τις αξίες ενός ατόμου που προωθεί τη συμπερίληψη

Οργάνωση ομάδας

Συζήτηση με όλη την ομάδα και εργασία σε μικρές ομάδες (πέντε έως έξι σε κάθε ομάδα)

Υλικά

Μεγάλο χαρτί, μαρκαδόροι

Αξίες

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Αξίες και συμπεριφορές ενός ατόμου που προωθεί τη συμπερίληψη

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες των πέντε ή έξι παιδιών. Το πρώτο μέρος αυτής της δραστηριότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους. Μπορείτε να αποφασίσετε αναλόγως με την ομάδα σας, τα υλικά και τον χρόνο σας.

Επιλογή 1

Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί στο μέγεθος ενός παιδιού. Καλή επιλογή είναι το χαρτί ταπετσαρίας, διαφορετικά μπορείτε να κολλήσετε φύλλα από χαρτόνι ή από μπλοκ για πίνακα σεμιναρίου. Ένα παιδί ξαπλώνει πάνω στο χαρτί και τα υπόλοιπα ζωγραφίζουν το περίγραμμα γύρω από το σώμα του, για να δημιουργήσουν ένα ανθρώπινο περίγραμμα.

Επιλογή 2

Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της ένα χαρτί από μπλοκ πίνακα σεμιναρίου ή ένα χαρτόνι και ζωγραφίζει ένα ανθρώπινο περίγραμμα. Μόλις οι ομάδες ολοκληρώσουν το περίγραμμά τους, υπενθυμίστε τους το σχέδιό σας με το παγόβουνο/δέντρο, τις αξίες που βρίσκονται κάτω από την επιφάνεια και τις συμπεριφορές που βρίσκονται πάνω από την επιφάνεια.

Κάντε τους τις ακόλουθες ερωτήσεις:

Που πιστεύετε ότι βρίσκονται οι αξίες, μέσα ή έξω από το σώμα μας;

Απάντηση: *Μέσα στο σώμα μας.*

Και οι συμπεριφορές, τα πράγματα που κάνουμε ή λέμε στους άλλους, αυτές είναι μέσα ή έξω από το σώμα μας;

Απάντηση: *Έξω.*

Τώρα που έχετε κάνει σαφές ότι οι αξίες προέρχονται από μέσα μας και οι συμπεριφορές αφορούν το εξωτερικό του σώματος, η τάξη είναι έτοιμη για το επόμενο μέρος της δραστηριότητας.

Πείτε στην τάξη ότι σήμερα θα μιλήσετε για τον άνθρωπο που πραγματικά επιθυμεί όλοι οι άνθρωποι να νιώθουν ενταγμένοι. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτός ο άνθρωπος προωθεί τη συμπερίληψη (inclusive person).

Αξίες

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες (συνέχεια)

Οι οδηγίες για αυτό που πρέπει να κάνουν είναι οι εξής:

1. Εντός του περιγράμματος του ατόμου σας, γράψτε όσες περισσότερες αξίες μπορείτε να σκεφτείτε ότι θα ήταν σημαντικές για αυτό το άτομο.
2. Αφού σκεφτείτε μια αξία, γράψτε κάτι που θα έλεγε ή θα έκανε αυτό το άτομο ως αποτέλεσμα της αξίας αυτής εκτός του περιγράμματος.

Ζητήστε μερικά παραδείγματα από τα παιδιά πριν αρχίσετε τη δραστηριότητα:

Προσθέστε μερικά παραδείγματα σε αυτό το σημείο.

Μόλις τα περιγράμματα των μαθητών είναι έτοιμα, παρουσιάστε τα με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- Εικαστικός περίπατος: κολλήστε τα σχέδια με τα περιγράμματα στον τοίχο, περπατήστε όλοι μαζί με την τάξη για να τα παρατηρήσετε.
- Εικαστικό τραπέζι: οι ομάδες τοποθετούν τα σχέδιά τους με τα περιγράμματα στα τραπέζια και μετακινούνται ώστε να παρατηρήσουν τα υπόλοιπα.
- Αντιπρόσωπος: ένα μέλος της ομάδας προσεγγίζει μια άλλη ομάδα, κρατώντας το σχέδιο και το παρουσιάζει. Συνεχίστε έως ότου όλες οι ομάδες έχουν δει όλα τα σχέδια με τα περιγράμματα. Επιλέξτε άλλον αντιπρόσωπο για την ομάδα κάθε φορά.
- Ανταλλαγή χέρι με χέρι: περάστε κάθε σχέδιο σε όλο το δωμάτιο από ομάδα σε ομάδα, ώστε να τα παρατηρήσουν και να τα σχολιάσουν.
- Παρουσιάσεις: κάθε ομάδα παρουσιάζει το σχέδιό της στην υπόλοιπη τάξη.

Έπειτα, στο πλαίσιο μιας συζήτησης με όλη την τάξη:

- Τι παρατηρήσατε για τους ανθρώπους που προωθούν τη συμπερίληψη;
- Ορισμένες αξίες και συμπεριφορές επαναλαμβάνονται πολλές φορές; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;
- Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι πιο σημαντικές αξίες που πρέπει να διαθέτει ένας άνθρωπος που προωθεί τη συμπερίληψη;

Το Σχολείο μας: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 1: Η τάξη μας

Διάρκεια

Μέρος 1: 20 λεπτά

Μέρος 2: 25 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτός ο συνδυασμός μιας δραστηριότητας για όλη την τάξη με μια δραστηριότητα για μικρές ομάδες θα δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να σκεφτούν τι έχει αλλάξει στην τάξη τους και να ιεραρχήσουν τις μελλοντικές δράσεις

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να αναγνωρίσουν και να εξηγήσουν όσα έχουν κάνει τους τελευταίους μήνες προκειμένου να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη των ατόμων και τι έχει αλλάξει ως αποτέλεσμα
- να αναγνωρίσουν τις προτεραιότητες για το μέλλον

Οργάνωση ομάδας

Αρχικά, όλη η τάξη και, στη συνέχεια, σε ομάδες των τριών

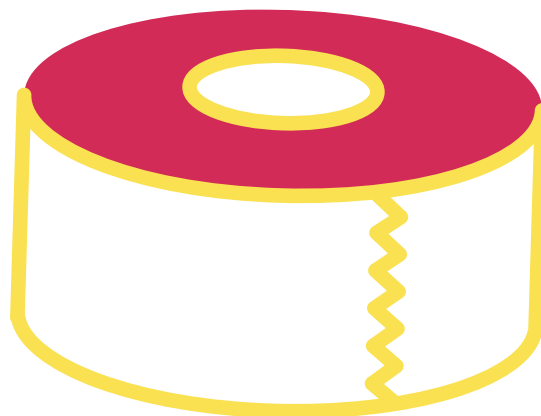
Υλικά

Κενός χώρος

Εικόνες burger για την αποτύπωση των σχολίων από τη Δραστηριότητα 1 του Συνόλου 4

Φύλλα εργασίας «Δύο αστέρια και μια ευχή»
(βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες)

Ταινία, blu tac ή πινέζες

Το Σχολείο μας: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Μέρος πρώτο

Εξηγήστε στην τάξη ότι ο καθένας θα αποφασίσει μόνος του για το πόσο καλή είναι η τάξη σήμερα, συνολικά ως ομάδα, στην ένταξη και τη συμπερίληψη των ατόμων. Θα τους ρωτήσετε μια ερώτηση και μπορούν να επιλέξουν μία από τις τέσσερις πιθανές απαντήσεις. Κάθε τοίχος στο δωμάτιο αντιστοιχεί και σε μια απάντηση. (Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο, χρησιμοποιήστε τα σημεία του ορίζοντα, βόρεια, νότια, ανατολικά και δυτικά.) Πρέπει να επιλέξουν με ειλικρίνεια με ποια απάντηση συμφωνούν περισσότερο και να μετακινηθούν προς τον αντίστοιχο τοίχο.

Ανακοινώστε στην τάξη τις τέσσερις απαντήσεις και τον τοίχο που τους αντιστοιχεί. Διαφορετικά, μπορείτε να τοποθετήσετε ταμπέλες σε κάθε τοίχο αν είστε σε εσωτερικό χώρο, κάτι που κάνει πιο ξεκάθαρη στα παιδιά τη διαδικασία. Οι απαντήσεις είναι οι εξής:

Καθόλου αποτελεσματικοί
Αποτελεσματικοί ορισμένες φορές
Αποτελεσματικοί τις περισσότερες φορές
Πάντα αποτελεσματικοί

Αφού η τάξη μάθει τις απαντήσεις, κάντε τους την ερώτηση:
Πόσο αποτελεσματικοί είμαστε, συνολικά ως τάξη, στη συμπερίληψη των ατόμων;

Όταν όλα τα παιδιά έχουν τοποθετήσει τα αντικείμενά τους, ελέγξτε τα αποτελέσματα από την πρώτη φορά που υλοποιήσατε αυτή τη δραστηριότητα. Εντοπίστε τις διαφορές και συζητήστε τις με την τάξη, χρησιμοποιώντας λέξεις όπως:

*Τι έχει αλλάξει;
Τι έχουμε κάνει σωστά;
Τι μας βοήθησε να αλλάξουμε σαν τάξη;
Υπάρχει κάτι που μας εμπόδισε να αλλάξουμε;
Τι πιστεύετε ότι πρέπει να δοκιμάσουμε σαν τάξη για να συμπεριλαμβάνουμε καλύτερα τα άτομα;*

Το Σχολείο μας: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Μέρος δεύτερο

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες των τριών.

Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρατηρήσει το burger. Θυμίστε τους ότι αυτές είναι οι προτάσεις που έκανε η ομάδα που συμπλήρωσε το φύλλο, με στόχο να διασφαλίσει ότι τα άτομα νιώθουν ενταγμένα. Πρέπει να συζητήσουν αν αυτές οι προτάσεις υλοποιήθηκαν. Ακολουθούν ορισμένες ερωτήσεις που θα τους βοηθήσουν στη συζήτησή τους:

Πως ήταν η τάξη τους τελευταίους μήνες; Πιστεύετε ότι τα άτομα προσπαθούν να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη όλων των ατόμων;

Υλοποιήθηκε αυτό που έγραψαν στο burger;

Αν ναι, με ποιον τρόπο;

Αν όχι, γιατί πιστεύετε ότι δεν πραγματοποιήθηκε;

Κρατήστε σημειώσεις από μερικές ομάδες.

Η ομαδική εργασία «ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ» ακολουθεί ως εξής:

1. Κάθε ομάδα πρέπει να ζωγραφίσει το περίγραμμα της πατούσας ενός παιδιού και να κόψει το σχέδιο.
2. Σε κάθε σχέδιο πατούσας πρέπει γράψουν ή να ζωγραφίσουν αυτό που θα ήθελαν να αποτελέσει την επόμενη δράση της ομάδας τους, με στόχο να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη όλων σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό.

Θα πρέπει να κολλήσουν τα σχέδια στον τοίχο και κάνουν μια σύνοψη για την τάξη:

Τα επόμενα βήματά μας είναι...

Χρησιμοποιείτε τα ως υπενθύμιση τους επόμενους μήνες, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της τάξης και τα επόμενα βήματα που επιθυμεί να κάνει. Μπορείτε, επίσης, να προσθέσετε στον σχεδιασμό σας ορισμένες ευκαιρίες για την πρακτική δοκιμή αυτών των βελτιώσεων.

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας

Διάρκεια

Μέρος 1: 15 λεπτά

Μέρος 2: 20 λεπτά

Μέρος 3: 45 λεπτά

Επισκόπηση

Αυτός ο συνδυασμός μιας δραστηριότητας για όλη την τάξη με μια δραστηριότητα για μικρές ομάδες θα δώσει τη δυνατότητα στα παιδιά να σκεφτούν σε τι βαθμό εφαρμόζει το σχολείο τους τη συμπερίληψη, να ιεραρχήσουν τις μελλοντικές δράσεις και να αναπτύξουν το όραμά τους για το σχολείο ως ένα συμπεριληπτικό σχολείο.

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να σκεφτούν τι έχει αλλάξει στο σχολείο σε σχέση με τη συμπερίληψη όλων των ατόμων
- να αναγνωρίσουν σε τι είναι αποτελεσματικό το σχολείο και τι πρέπει να βελτιωθεί
- να δημιουργήσουν ένα όραμα για ένα συμπεριληπτικό σχολείο.

Οργάνωση ομάδας

Όλη η τάξη, έπειτα ομάδες των πέντε-έξι παιδιών

Υλικά

Κενός χώρος

Ένα αντικείμενο για κάθε παιδί (ένα μολύβι ή στυλό είναι αρκετά)

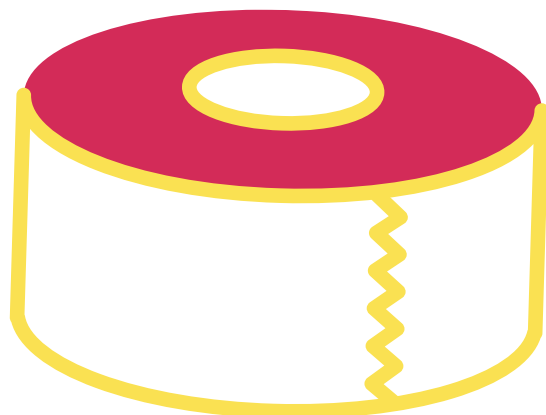
Δήλωση σε ένα χαρτί: Το σχολείο μας είναι αποτελεσματικό στη συμπερίληψη των ατόμων (βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες της Δραστηριότητας 2, Σύνολο 4)

Φωτογραφία από την προηγούμενη φορά που υλοποιήθηκε η δραστηριότητα στο Σύνολο 4

Φύλλο εργασίας «Τρία πράγματα...» -- ένα για κάθε ομάδα (βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες)

Χαρτί μπλοκ σεμιναρίου ή χαρτόνι

Μαρκαδόροι / μπογιές

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Μέρος πρώτο

Αν δεν έχετε ήδη συζητήσει με τη τάξη προκειμένου να τους θυμίσετε όσα έμαθαν νωρίτερα στο ίδιο έτος, κάντε το τώρα. Ίσως θελήσετε να μιλήσετε για τις δραστηριότητες που έλαβαν μέρος και είχαν στόχο να σκεφτούν πόσο αποτελεσματική ήταν η τάξη συνολικά και ατομικά στη συμπερίληψη των ατόμων.

Θυμίστε στην τάξη ότι πολλά άτομα στο σχολείο θα συνεργαστούν φέτος για να σκεφτούν τρόπους με τους οποίους το σχολείο θα συμπεριλαμβάνει καλύτερα τα άτομα. Οι απόψεις της τάξης είναι σημαντικές και αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στη συλλογή των απόψεών τους.

Ζητήστε από τα παιδιά να δημιουργήσουν έναν κύκλο. Βεβαιωθείτε ότι όλα έχουν από ένα στυλό, μολύβι ή άλλο μικρό αντικείμενο. Πείτε τους ότι θα τους διαβάσετε μια δήλωση και μετά θα την τοποθετήσετε στο κέντρο του κύκλου. Πρέπει να φανταστούν ότι υπάρχει μια γραμμή ανάμεσα σε εκείνα και τη δήλωση. Όταν διαβάσετε τη δήλωση, πείτε τους να τοποθετήσουν το αντικείμενο που κρατούν κάπου πάνω σε αυτήν την γραμμή. Όσο πιο κοντά σε σχέση με τη δήλωση τοποθετήσουν το αντικείμενό τους, τόσο πιο πολύ δείχνουν ότι συμφωνούν με αυτή. Όσο πιο μακριά σε σχέση με τη δήλωση τοποθετήσουν το αντικείμενό τους, τόσο πιο πολύ δείχνουν ότι διαφωνούν με αυτή.

Διαβάστε τη δήλωση: Το σχολείο μας είναι αποτελεσματικό στη συμπερίληψη των ατόμων.

Όταν όλα τα παιδιά έχουν τοποθετήσει τα αντικείμενά τους, φωτογραφίστε το αποτέλεσμα. Συγκρίνετέ τη με τη φωτογραφία από την προηγούμενη φορά και συνοψίστε τι έχει αλλάξει για τα παιδιά.

Συνεχίστε με μια σύντομη συζήτηση χρησιμοποιώντας ερωτήσεις όπως:

Τι έχει αλλάξει; Πώς ήταν το σχολείο τους τελευταίους μήνες; Πιστεύετε ότι τα άτομα έχουν βελτιωθεί και προσπαθούν να διασφαλίσουν ότι όλοι συμπεριλαμβάνονται;

Τι έκανε το σχολείο για να αλλάξει την κατάσταση;

Υπάρχει κάτι που δεν άλλαξε και θέλατε να αλλάξει;

Τι πιστεύετε ότι πρέπει να δοκιμάσει το σχολείο ώστε να βελτιωθεί και να συμπεριλαμβάνει καλύτερα τα άτομα;

Κρατήστε σύντομες σημειώσεις από αυτή τη συζήτηση για να τις προωθήσετε στην κεντρική ομάδα των σχολικών ηγετών και αντιπροσώπων.

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Μέρος δεύτερο

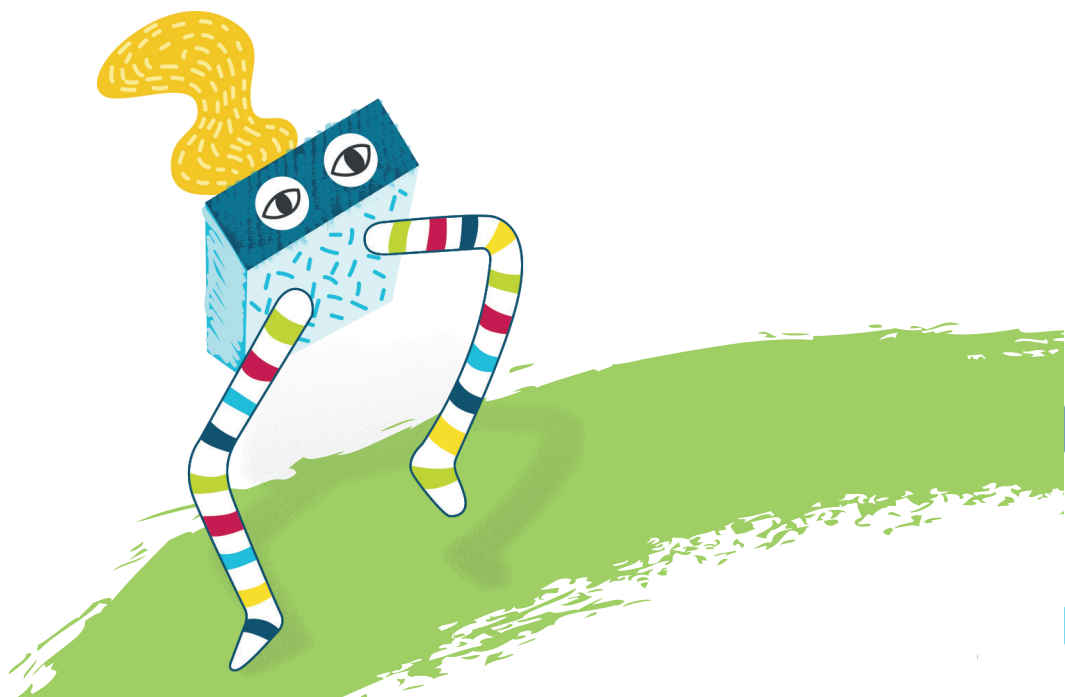
Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες των πέντε ή έξι. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα αντίγραφο του φύλλου «Τρία πράγματα...». Εξηγήστε ότι οι ομάδες θα συζητήσουν και αποφασίσουν για:

1. Τρία πράγματα που πιστεύουν ότι το σχολείο έχει υλοποιήσει σωστά για τη συμπερίληψη των ατόμων.
2. Τρία πράγματα που πιστεύουν ότι το σχολείο θα μπορούσε να βελτιώσει για τη συμπερίληψη των ατόμων.

Αυτές οι απόψεις θα προωθηθούν στην ομάδα που είναι επιφορτισμένη με την εύρεση τρόπων για τη καλύτερη συμπερίληψη των ατόμων από το σχολείο. Επομένως, είναι σημαντικό οι ομάδες να σκεφτούν όσο πιο διεξοδικά γίνεται.

Δώστε λίγο χρόνο στις ομάδες για να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας τους. Αφού τελειώσουν, κάθε ομάδα μπορεί να παρουσιάσει τις σκέψεις της στην τάξη. Τέλος, ρωτήστε την τάξη αν παρατήρησαν κάτι σχετικά με τις σκέψεις τους. Είναι πιθανό ορισμένες σκέψεις που προέκυψαν να αξίζει να τις εξετάσετε.

Ευχαριστείστε τους για τη συμβολή τους και πείτε τους ότι θα μεταφέρετε τις σκέψεις αυτές. Μαζέψτε τα φύλλα εργασίας.

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Μέρος τρίτο

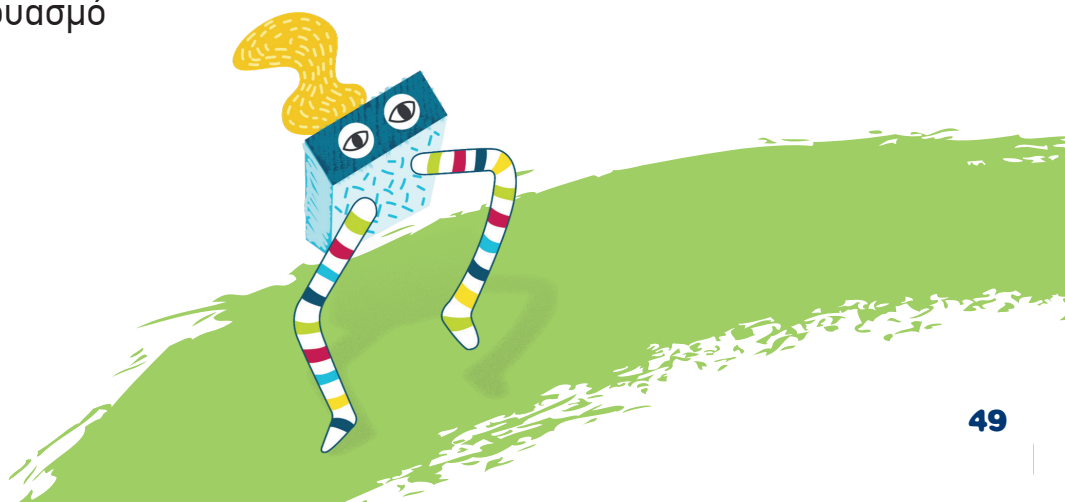
Αυτό το μέρος εστιάζει στην ομαδική συνεργασία των παιδιών για τη δημιουργία μιας εικόνας, η οποία θα συμπεριλαμβάνει τα σχόλιά τους για πως πιστεύουν ότι θα είναι το σχολείο αν υιοθετήσει πλήρως τη συμπερίληψη. Οι εικόνες θα αποτελέσουν μέρος της προσπάθειας του σχολείου για τη δημιουργία ενός οράματος για το μέλλον.

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες των πέντε ή έξι. Εξηγήστε στα παιδιά ότι το σχολείο επιθυμεί να προσπαθήσει και άλλο ώστε να διασφαλίσει ότι όλα τα άτομα νιώθουν ενταγμένα. Για να το κάνει αυτό, χρειάζεται μια εικόνα από όσα σκέφτονται τα παιδιά ότι θα μπορούσε να είναι το σχολείο, αν εφαρμόζε πλήρως τη συμπερίληψη. Αυτή η δραστηριότητα είναι η ευκαιρία των παιδιών να δείξουν στο σχολείο τι σκέφτονται.

Πρέπει να δημιουργήσουν μια εικόνα, με κάποιες λέξεις για περισσότερες λεπτομέρειες, για τον τρόπο με τον οποίο φαντάζονται ότι θα ήταν το σχολείο αν υιοθετούσε πλήρως τη συμπερίληψη.

Παρακάτω, ακολουθούν ορισμένες ερωτήσεις που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να βοηθήσετε τα παιδιά να δημιουργήσουν την εικόνα τους. Αναλόγως με την τάξη σας, μπορείτε να επιλέξετε να:

1. Χωρίσετε τη δραστηριότητα σε τρία στάδια, ένα για κάθε ερώτηση και να ξεκινήσετε το κάθε στάδιο με μια συζήτηση με όλη την τάξη σχετικά με τις ερωτήσεις.
2. Τυπώσετε αυτές τις ερωτήσεις και μοιράστε τις στις ομάδες για να δουλέψουν ανεξάρτητα.
3. Εφαρμόστε έναν συνδυασμό του 1 και του 2.

Φύλλο εργασίας

Ερώτηση 1:

Πως θα βλέπατε το σχολείο;

- Ποιοι θα ήταν στο σχολείο;
- Αν υπήρχε μια κάμερα που καταγράφει το σχολείο, τι θα βλέπατε τα παιδιά να κάνουν στην τάξη και την παιδική χαρά;
- Τι θα βλέπατε το προσωπικό να κάνει;
- Πως θα ήταν οι σχέσεις ανάμεσα στο προσωπικό και τα παιδιά;
- Τι θα έβλεπαν οι γονείς ή επισκέπτες όταν θα έρχονταν στο σχολείο;
- Τι δεν θα βλέπατε;

Ερώτηση 2:

Τι θα ακούγατε στο σχολείο;

- Τι θα ακούγατε στις τάξεις;
- Τι θα ακούγατε στην παιδική χαρά;
- Τι θα ακούγατε στην αίθουσα των δασκάλων;
- Τι θα ακούγατε στους διαδρόμους;
- Τι δεν θα ακούγατε;

Φύλλο εργασίας

Ερώτηση 1:

Πως θα νιώθατε στο σχολείο;

- Πώς θα νιώθατε ως μαθητής;
- Πώς θα νιώθατε ως μέλος του προσωπικού;
- Πώς θα νιώθατε ως γονέας;
- Πώς θα νιώθατε ως επισκέπτης;
- Πώς δεν θα νιώθατε;

Δραστηριότητα 2: Οδηγίες

Μέρος τρίτο (συνέχεια)

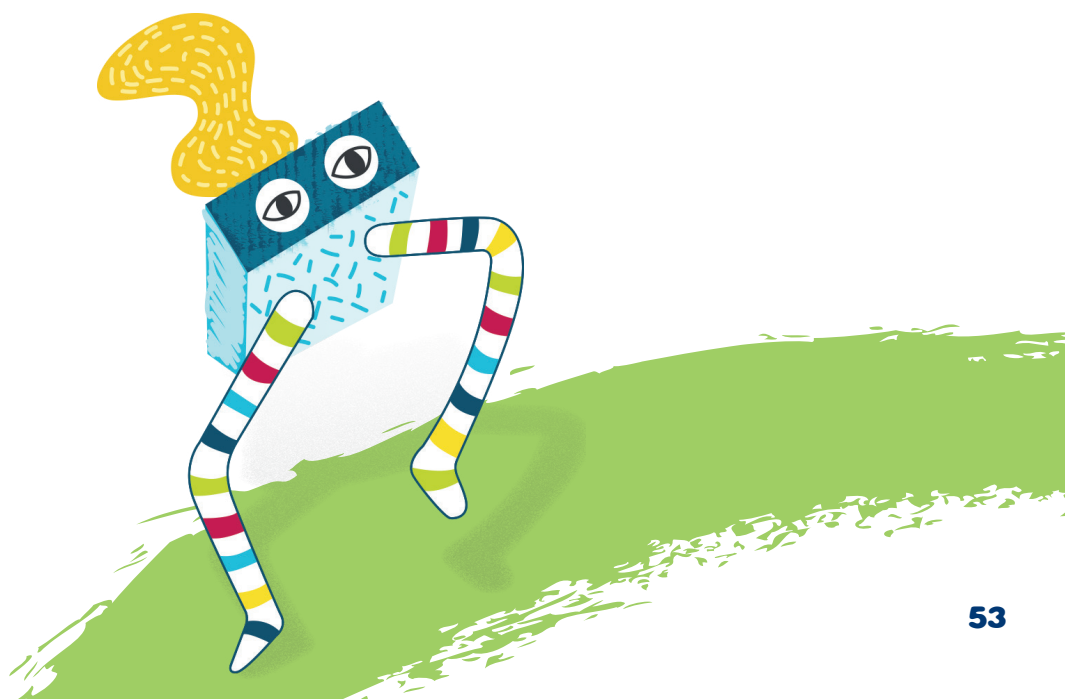
Μοιράστε χαρτιά, στυλό/μαρκαδόρους και πείτε στις ομάδες να δημιουργήσουν τις εικόνες τους. Ενώ περνάτε γύρω στην τάξη, εντοπίστε σε ποια σημεία οι εικόνες χρειάζονται περισσότερη επεξήγηση και πείτε στα παιδιά να γράψουν μια λέξη ή φράση δίπλα στην εικόνα, η οποία θα την επεξηγούσε καλύτερα σε κάποιον που τη βλέπει για πρώτη φορά.

Όταν τελειώσουν, κάθε ομάδα μπορεί να παρουσιάσει την εικόνα της στην τάξη.

Στο τέλος της Δραστηριότητα 2 παραχωρήστε:

- τη φωτογραφία και τις σημειώσεις από το Μέρος 1
- τα φύλλα εργασίας από το Μέρος 2
- τις εικόνες από το Μέρος 3

στην κεντρική ομάδα σχολικών ηγετών και αντιπροσώπων του σχολείου, η οποία συλλέγει πληροφορίες από όλο το σχολείο.

Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 2: Το σχολείο μας «Τρία πράγματα...»

Τρία πράγματα που το σχολείο υλοποιεί σωστά για τη συμπερίληψη των ατόμων:

1.

2.

3.

Τρία πράγματα που το σχολείο μας θα μπορούσε να βελτιώσει για τη συμπερίληψη των ατόμων:

1.

2.

3.

Δραστηριότητα 3: Εγώ!

Διάρκεια

20 λεπτά

Επισκόπηση

Μετά από αυτήν την ατομική δραστηριότητα ενδοσκόπησης, το αποτέλεσμα της ομαδικής συνεργασίας θα τοποθετηθεί στον τοίχο της τάξης

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να σκεφτούν αν έχουν βελτιωθεί σχετικά με τη συμπερίληψη των ατόμων
- να αναγνωρίσουν ποιο είναι το επόμενο πράγμα που θέλουν να βελτιώσουν
- να γράψουν σε μια αφίσα της τάξης όλα όσα θα ήθελαν να βελτιώσουν

Οργάνωση ομάδας

Ατομική δραστηριότητα και συζήτηση σε ζευγάρια

Υλικά

Καρτ ποστάλ από τη Δραστηριότητα 3 του Συνόλου 4
Μεγάλο χαρτί: χαρτόνι, χαρτί μπλοκ ή χαρτί ταπετσαρίας
Χαρτάκια «Θα...» (βλ. φύλλο υλικού μετά τις οδηγίες)
Κόλλα

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 3: Οδηγίες

Αν δεν έχετε ήδη συζητήσει με τη τάξη προκειμένου να τους θυμίσετε όσα έμαθαν νωρίτερα στο ίδιο έτος, κάντε το τώρα. Ίσως θελήσετε να μιλήσετε για τις δραστηριότητες στις οποίες έλαβαν μέρος, για να σκεφτούν πόσο αποτελεσματική ήταν η τάξη συνολικά και ατομικά στη συμπερίληψη των ατόμων.

Θυμίστε στα παιδιά ότι μερικό καιρό πριν έγραψαν κάποιες καρτ ποστάλ με παραλήπτη τον εαυτό τους, σχετικά με κάτι που θα ήθελαν να πραγματοποιήσουν για να διασφαλίσουν τη συμπερίληψη όλων των ατόμων. Ήρθε, πλέον, η στιγμή να δουν αυτές τις καρτ ποστάλ και να διαπιστώσουν τι πραγματοποίησαν.

Δώστε κάθε καρτ ποστάλ στο παιδί που την έγραψε. Ζητήστε τους να σκεφτούν σιωπηλά τις ακόλουθες ερωτήσεις (γράψτε τες στον πίνακα ή δώστε τες απευθείας στα παιδιά):

Έκανα τελικά όσα είχα πει ότι θα έκανα;
Ήταν δύσκολο να επιμείνω σε αυτό; Αν ναι, γιατί; Αν όχι, γιατί;
Με βοήθησε κάποιος άλλος; Αν ναι, ποιος;
Μπορείτε να σκεφτείτε μια στιγμή που πραγματοποιήσατε αυτό που θέλατε; Τι συνέβη; Πώς νιώσατε; Τι πιστεύετε ότι σκέφτηκαν ή πως ένιωσαν τα άλλα άτομα;

Αφού τους δώσετε λίγο χρόνο για να σκεφτούν, ζητήστε τους να μοιραστούν τις σκέψεις τους με έναν συμμαθητή.

Έπειτα, ρωτήστε τις σκέψεις από όσους νιώθουν άνετα να μοιραστούν τις εμπειρίες τους. Υπενθυμίστε στα παιδιά ότι πρέπει να μιλούν χωρίς να αναφέρουν πρόσωπα και ονόματα (εκτός αν είστε πολύ σίγουροι ότι θα είναι ΟΚ και η τάξη συμφωνεί να χρησιμοποιείτε ονόματα).

Στόχος του επόμενου σταδίου της δραστηριότητας είναι τα παιδιά να σκεφτούν την επόμενη δράση ώστε να διασφαλίσουν ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται. Πάλι, δώστε λίγο χρόνο για να σκεφτούν και λίγο χρόνο για να συζητήσουν με έναν συμμαθητή.

Σχολείο: Επανεξέταση

Δραστηριότητα 3: Οδηγίες (συνέχεια)

Μόλις τα παιδιά ολοκληρώσουν τη συζήτηση για τι θα ήθελαν να κάνουν, μοιράστε τα χαρτάκια «Θα...» (βλ. φύλλο υλικού παρακάτω) και ζητήστε τους να γράψουν αυτό που θα κάνουν στο χαρτάκι. Αυτά τα χαρτάκια θα τοποθετηθούν στον τοίχο της τάξης. Δεν χρειάζεται να βάλουν το όνομά τους στο χαρτί. Θα θυμούνται ποιο είναι το δικό τους με μια ματιά.

Τοποθετήστε ένα μεγάλο χαρτί σε ένα προσβάσιμο σημείο στην τάξη. Τοποθετήστε μερικές κόλλες στικ δίπλα στο χαρτί.

Καθώς κάθε παιδί συμπληρώνει τα χαρτάκια του, ελέγξτε το και ζητήστε του να κολλήσει το χαρτάκι του στο μεγάλο κομμάτι χαρτί. Αυτό το μεγάλο χαρτί θα γίνει μια μεγάλη αφίσα που θα τοποθετηθεί στον τοίχο της τάξης και θα λειτουργεί ως υπενθύμιση. Κολλήστε την αφίσα στον τοίχο όταν είναι έτοιμη.

Φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 3: Εγώ! Χαρτάκια «Θα...»

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Για να διασφαλίσω ότι όλα τα άτομα συμπεριλαμβάνονται, θα...

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

Δραστηριότητα 1: Οι αξίες μας

Το επόμενο βήμα αφορά την υποστήριξη των μαθητών, ώστε αυτοί να συμβάλλουν ενεργά στη διαμόρφωση των σχολικών πολιτικών και συνεργαστούν για τη δημιουργία μιας πιο συμπεριληπτικής σχολικής κοινότητας. Η ενεργή συμμετοχή των μαθητών αποτελεί πρόκληση, αλλά υπάρχουν πολλές διαθέσιμες δραστηριότητες και πόροι για την υποστήριξη αυτού του επόμενου βήματος. Στη συνέχεια, έχουμε επιλέξει μερικές δραστηριότητες, που στόχο έχουν να ενθαρρύνουν τους μαθητές να επανεξετάσουν ή να δημιουργήσουν νέους χάρτες για την τάξη, το σχολείο και την αυλή του σχολείου τους. Στόχος είναι αυτοί οι χάρτες (κατόπιν των αποκτηθέντων μαθημάτων) να καταρτιστούν με βάση την αξία της ισότητας και να παρέχουν περισσότερες γνώσεις σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών.

Διάρκεια

20 λεπτά

Επισκόπηση

Πρόκειται για μια δραστηριότητα κατάταξης και βαθμολόγησης με τη χρήση του σχήματος «Διαμάντι των 9»

Στόχος/οι

Για τα παιδιά:

- να αναγνωρίσουν τις εννιά κορυφαίες αξίες της συμπερίληψης για την τάξη τους
- να ταξινομήσουν τις αξίες αυτές με βάση το σχήμα «Διαμάντι των 9 αξιών»
- να εξηγήσουν τον λόγο επιλογής των κορυφαίων και λιγότερο σημαντικών αξιών
- να δημιουργήσουν έναν πίνακα με τη βαθμολογία που δίνει η τάξη στις πιο δημοφιλείς αξίες και να εντοπίσουν τις έξι κορυφαίες αξίες που θα χρησιμοποιήσουν στη Δραστηριότητα 6

Οργάνωση ομάδας

1. Μικρές ομάδες των πέντε-έξι παιδιών
2. Συζήτηση με όλη την τάξη, ενώ μια μικρή ομάδα ασχολείται ταυτόχρονα με τον πίνακα βαθμολόγησης

Υλικά

Κάρτες αξιών (βλ. φύλλο μετά τις οδηγίες), εκτυπωμένες και κομμένες, ένα σύνολο των καρτών για κάθε ομάδα

Κόλλα

Χαρτί Α4 - 2 φύλλα για κάθε ομάδα

Φύλλο βαθμολόγησης (βλ. φύλλο μετά τις κάρτες με τις αξίες)

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Κάθε ομάδα χρειάζεται ένα σύνολο με κάρτες αξιών.

Οι αξίες που συμπεριλαμβάνονται συνιστούν προτάσεις και μπορείτε να τις αλλάξετε / προσθέσετε αν χρειαστεί. Έχουμε συμπεριλάβει δώδεκα αξίες. Θα είναι αρκετές για τα παιδιά της κάθε ομάδας.

Στόχος της δραστηριότητας είναι τα παιδιά να επιλέξουν τις εννιά αξίες που θεωρούν πιο σημαντικές για την τάξη τους και να τις κατατάξουν. Θα πρέπει, επομένως, να αποφασίσετε πόσες και ποιες αξίες θα συμπεριλάβετε στις κάρτες που θα μοιράσετε. Βεβαιωθείτε ότι συμπεριλάβετε τις αξίες που έχετε συναντήσει συχνά σε προηγούμενες δραστηριότητες. Σας προτείνουμε να χρησιμοποιήσετε έως 14 αξίες.

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες των πέντε-έξι παιδιών και δώστε σε κάθε ομάδα τις κάρτες που έχετε αποφασίσει.

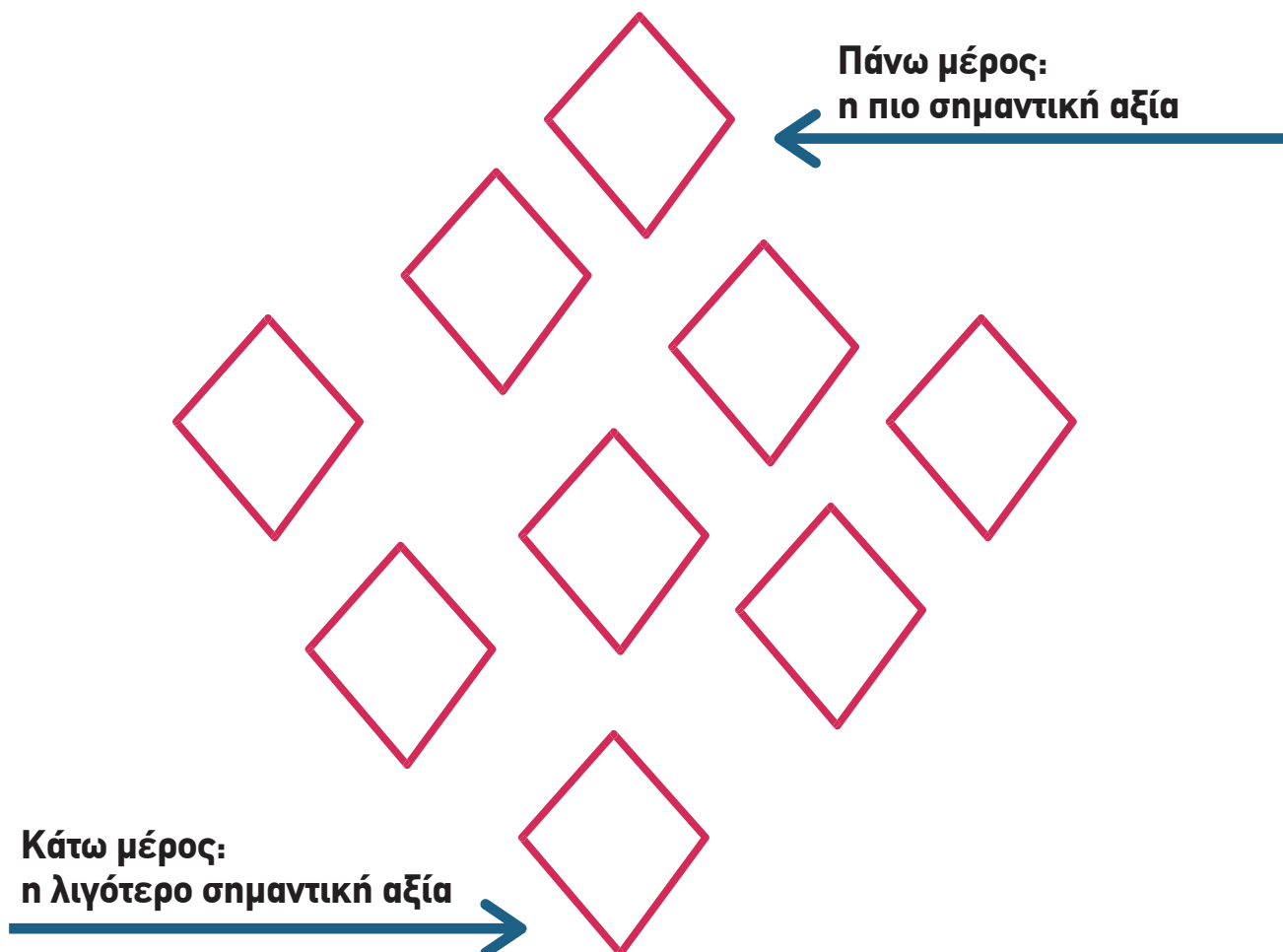
Αρχικά, ζητήστε από τα παιδιά να διαλέξουν τις εννιά αξίες που πιστεύουν ότι είναι οι πιο σημαντικές για τα παιδιά της τάξης τους. Τοποθετήστε τις υπόλοιπες κάρτες στη άκρη. Θα πρέπει να επιλέξουν μέχρι εννιά αξίες, καθώς η επόμενη εργασία εστιάζει σε αυτόν τον αριθμό.

Αφού οι ομάδες έχουν αποφασίσει τις εννιά αξίες, στη συνέχεια συζητούν για την κάθε αξία, προκειμένου να την κατατάξουν με βάση το σχήμα «Διαμάντι των 9» (βλ. επόμενη σελίδα για την απεικόνιση του σχήματος). Η κατάταξη πρέπει να είναι ομαδική απόφαση, έτσι οι μαθητές πρέπει να έχουν αυτοπεποίθηση και να εκφράσουν τις απόψεις τους. Βεβαιωθείτε ότι ακούγεται η γνώμη όλων και ότι γίνονται συμβιβασμοί, εφόσον χρειάζεται. Αφιερώστε μερικά λεπτά για να μιλήσετε για αυτή τη διαδικασία λήψης μιας απόφασης πριν ξεκινήσουν οι ομάδες τη δραστηριότητα.

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Κατάταξη «Διαμάντι των 9 αξιών»

Αφού οι ομάδες κατατάξουν τις κάρτες με τις αξίες, δώστε τους την κόλλα και δύο φύλλα χαρτί. Ζητήστε από κάθε ομάδα να:

1. Κολλήσει το σχήμα «Διαμάντι των 9» σε ένα φύλλο χαρτί Α4.
2. Σημειώσει τις κορυφαίες και λιγότερο σημαντικές επιλογές στο δεύτερο κομμάτι χαρτί.

Στη συνέχεια, ζητήστε (ή επιλέξτε) μια ομάδα από εθελοντές που θα δημιουργήσουν έναν πίνακα βαθμολόγησης, χωρίς τη συμμετοχή σας και παραμένοντας ήσυχoi, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες οδηγίες:

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

Δραστηριότητα 1: Οδηγίες

Πίνακας βαθμολόγησης των αξιών

1. Τοποθετήστε όλα τα φύλλα με το σχήμα «Διαμάντι των 9» σε μια στοίβα.
2. Πάρτε το πρώτο φύλλο με το σχήμα «Διαμάντι των 9». Γράψτε σε μορφή λίστας όλες τις αξίες από το φύλλο που πήρατε και σημειώστε τις στη στήλη «Αξίες» του πίνακα βαθμολόγησης των αξιών. Προσθέστε ένα σημάδι κάθετης γραμμής δίπλα από κάθε αξία, στη στήλη «Αριθμός». Βάλτε στην άκρη αυτό το φύλλο.
3. Πάρτε ένα δεύτερο φύλλο με το σχήμα «Διαμάντι των 9». Ελέγξτε όλες τις αξίες. Αν η αξία είναι ήδη σημειωμένη στη στήλη «Αξίες», προσθέστε άλλη μια κάθετη γραμμή στη στήλη με τους αριθμούς. Αν δεν είναι ήδη σημειωμένη στη λίστα σας, προσθέστε τη. Προσθέστε μια κάθετη γραμμή δίπλα στη καινούργια αξία. Βάλτε στην άκρη αυτό το φύλλο.
4. Επαναλάβετε το Βήμα 4 με το επόμενο τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο φύλλο, μέχρι να τελειώσετε με όλα τα φύλλα με το σχήμα κατάταξης «Διαμάντι των 9».
5. Σημειώστε τον συνολικό αριθμό που έχετε συλλέξει για τις φορές που συναντήσατε την κάθε αξία, στη στήλη «Τελικό σύνολο». Έχετε ολοκληρώσει τον πίνακα βαθμολόγησης της τάξης για όλες τις αξίες. Μπράβο σας!
6. Τέλος, κυκλώστε τις έξι αξίες που έλαβαν την υψηλότερη βαθμολογία. Μόλις ολοκληρώσετε, ενημερώστε το δάσκαλό σας.

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

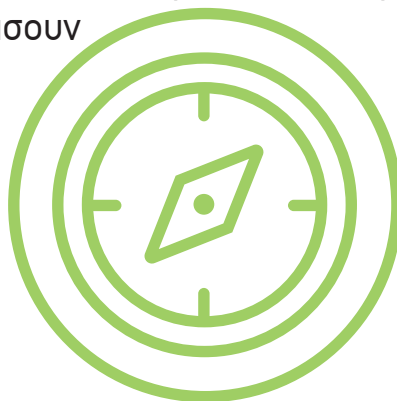

**Δημιουργώντας έναν χάρτη για την τάξη,
το σχολείο ή το νηπιαγωγείο σας**

Αυτές οι κορυφαίες 6 αξίες θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στον χάρτη(ες) σας ή να χρησιμεύσουν ως το πρώτο βήμα για τη δημιουργία νέων χαρτών. Οι μαθητές θα μπορούσαν να συνδέσουν αυτές τις κορυφαίες 6 αξίες με τα άρθρα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Θα μπορούσατε, επίσης, να ζητήσετε από τους μαθητές να εργαστούν σε μικρότερες ομάδες και να σχεδιάσουν μια πυξίδα:

Βορράς = Ανάγκη
Ανατολή = Ενθουσιασμός
Δύση = Ανησυχία
Νότος = Λύσεις

Σκεφτείτε την τάξη, το σχολείο ή την αυλή του σχολείου σας και συμπληρώστε την πυξίδα με την ομάδα σας. Χρησιμοποιήστε τις λύσεις για να διαμορφώσετε τον χάρτη σας. Θα μπορούσατε να σκεφτείτε εννιά ιδέες και να βρείτε τον τρόπο με τον οποίο θα ζητήσετε από τους μαθητές να επιλέξουν ανάμεσα από αυτές. Διαφορετικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ξανά τη δραστηριότητα κατάταξης με το «Διαμάντι των 9».

Το Σχολείο μας: το επόμενο βήμα

**Δημιουργώντας έναν χάρτη για την τάξη,
το σχολείο ή το νηπιαγωγείο σας**

Θα μπορούσατε να μελετήσετε τα άρθρα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και να επιλέξετε εκείνα που ταιριάζουν περισσότερο στην τάξη, το σχολείο ή την αυλή σας. Οι μαθητές θα μπορούσαν να επιλέξουν όσες αξίες επιθυμείτε και θα μπορούσατε να επιλέξετε τις τρεις κορυφαίες.

Προσπαθήστε να χρησιμοποιήσετε στον χάρτη σας τον όρο «πράξεις σεβασμού» αντί για «συμπεριφορές».

Ζητήστε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την αυλή του σχολείου τους όπως τη θυμούνται, χωρίς να κοιτάζουν έξω από το παράθυρο. Με τον τρόπο αυτό, τα παιδιά ενθαρρύνονται να ζωγραφίσουν τα αγαπημένα τους μέρη στην αυλή, καθώς αντλούν τις εικόνες από τη μνήμη τους. Έτσι, οι δάσκαλοι μπορούν να κατανοήσουν σε ποια μέρη της αυλής τα παιδιά απολαμβάνουν να παίζουν και ποια μέρη της αυλής θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

Εγχειρίδιο Δραστηριοτήτων

Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα
και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη

Erasmus+